

Kehtib alates: 31.05.2020

AS EESTI POST UNIVERSAALSE POSTITEENUSE TÜÜPTINGIMUSED

SISUKORD

1.	ÜLDSÄTTED	2
2.	POSTITEENUSE TASU.....	3
3.	POSTISAADETISE SISU, PAKENDAMINE, ADRESSEERIMINE JA VASTUVÕTMINE.....	4
4.	POSTISAADETISE KÄTTETOIMETAMINE.....	9
5.	POSTISAADETISE AVAMISE KORD.....	13
6.	KÄTTETOIMETAMISE VÕIMATUSE TÕTTU EDASTAMATA POSTISAADETISE KÄSITLEMINE	13
7.	SAATJA JA SAAJA ÕIGUSED	14
8.	MATERIAALNE VASTUTUS	15
9.	KAEBUSTE JA AVALDUSTE LAHENDAMINE	17
10.	ISIKUANDMETE TÖÖTLEMISE JA KASUTAMISE KORD	18
11.	KIRISAADETISTE TEENUSETINGIMUSED	18
12.	STANDARDPAKI TEENUSETINGIMUSED	20

1. ÜLDSÄTTED

AS Eesti Post universaalse postiteenuse tüüptingimused (edaspidi tüüptingimused) koosnevad kirisaadetiste ja postipakkide edastamise üld- ja teenuse tingimustest, milles sätestatakse AS Eesti Post (edaspidi Post) poolt osutatava universaalse postiteenuse osutamise kord.

Tüüptingimused reguleerivad Posti ja postiteenuse kasutaja vastastikuseid õigusi ja kohustusi postiteenuste kasutamisel.

Tüüptingimused on kehtestatud lähtudes Eesti õigusaktidest, eelkõige postiseadusest ja selle alamaktidest ning ülemaailmsest postikonventsioonist ja selle alusel kehtestatud eeskirjadest.

Kui mõni tüüptingimuste säte osutub õigusaktide muutumisel täielikult või osaliselt kehtetuks, jäävad tüüptingimused muus osas kehtivateks.

Tüüptingimused on kättesaadavad kõikides postkontorites ja Posti veebilehel omniva.ee.

Postside valdkonna riikliku järelevalve teostaja Eesti Vabariigi territooriumil on Konkurentsiamet.

1.1 Mõisted

Tüüptingimustes kasutatakse mõisteid alljärgnevas tähenduses:

Aadresskaart on kirisaadetisele või postipakile kinnitatud või koos nendega edastatav dokument, millele on märgitud saatja ja saaja aadressid ning saadetist iseloomustavad andmed.

Edastamine on protsess, mis hõlmab postisaadetiste kogumist, sorteerimist, vedu ja saajale kättetoimetamist.

E-teenindus on iseteeninduslik elektrooniline keskkond, mis on kättesaadav Posti veebilehel omniva.ee.

Kindlustusmaks on väärtisaadetise tasu osa, mis sõltub saadetise avaldatud väärtuse suurusel.

Kirisaadetis on Postile edastamiseks füüsiliselt üle antud adresseeritud ning nõuetekohaselt pakitud ese või esemed kaaluga kuni 2 kg.

Kirjakast on Posti kogumisvõrgus olev püsivalt paigaldatud vahend lihtsaadetisena edastatavate kirisaadetiste kogumiseks.

Lihtsaadetisena edastatakse kirisaadetis:

- mis väljastatakse saajale või tema esindajale ilma allkirjata postkasti;
- mille väärtus on Postile avaldamata;
- mille kaotamine või kahjustumise korral puudub Postil kohustus maksta hüvitist.

Lisateenus on postiteenust täiendav või sellele lisaväärtust andev ning lisatasu eest osutatav teenus.

Lunatasu on täht- või väärtisaadetise lisateenus, mille puhul saatja volitab Posti postisaadetise kättetoimetamisel saajalt sisse nõudma kindlaksmääratud summa.

Pakiautomaat on fikseeritud asukohaga seade, mis võimaldab saatjatelt vastu võtta ning saajatele väljastada saadetisi maksimaalse suurusega 39 cm (kõrgus) x 38 cm (laius) x 64 cm (pikkus) ja mille kaal ei ületa 30 kg.

Plussmark on postmark, mis kehtib vaid siseriiklikult ja mis on trükitud spetsiaalsele oranži värvi ümbrikule, milles tuleb saata kõik lihtsaadetised, mille puhul soovitakse edastamist tüüptingimuste punktis 11.2.3 kirjeldatud D+1 kandekiirusega

Postkontor on tegevuskoht, kus on tagatud kõigi universaalse postiteenuse tegevusloaga hõlmatud postiteenuste osutamine. Postkontoriks loetakse Posti postkontorid ja Posti partnerite poolt opereeritavad postipunktid.

Postipakk (edaspidi ka standardpakk) on Postile edastamiseks üle antud adresseeritud ning nõuetekohaselt pakitud kuni 20 kg kaaluv ese või esemed.

Postisaadetised on kirisaadetis ja postipakk.

Postisaadetise saabumise teade (edaspidi: saadetise saabumise teade) on saajale edastatav teade saadetise saabumise ja selle väljastamise koha kohta. Saadetise saabumise teade edastatakse saajale postkasti kaudu paber kandjal või elektroonilisel teel SMS-i ja/või e-kirja teel.

Postisaadetise saaja (edaspidi saaja) on isik, kellele või kelle postiaadressil tuleb postisaadetis saatja tahte kohaselt kätte toimetada.

Postisaadetise saatja (edaspidi saatja) on isik, kes vastutab postisaadetise sisu eest ning kelle tahtel ja nimel on postisaadetis Postile edastamiseks üle antud.

Postisaladus on postisaadetise sisu ja konkreetse isiku postikäivet puudutav informatsioon.

Postiteenus on adresseeritud postisaadetise edastamine majandustegevusena.

Postiteenuse kasutaja (edaspidi kasutaja) on saaja või saatja.

Postiteenuse osutajaks on tüüptingimuste mõistes AS Eesti Post.

Postitöötaja on Posti töötaja või Posti nimel postiteenuseid osutav või ülesandeid täitev isik.

Postkast on saaja valduses olev vahend kirisaadetise ja postisaadetiste saabumise teadete kättetoimetamiseks.

Rahvusvaheline postisaadetis on Eesti Vabariigist välisriikidesse saadetav ja välisriikidest Eesti Vabariiki saabus postisaadetis.

Riigisisene postisaadetis on Eesti Vabariigi piires saatjalt saajale edastatav postisaadetis.

SDR on Rahvusvahelise Valuutafondi - IMF (International Monetary Fund) arveldusühik.

Sorteerimiskeskus on Posti struktuuriüksus, kus toimub riigisiseste ja rahvusvaheliste postisaadetiste sorteerimine ja jaotamine postkontorite lõikes. Sorteerimiskeskus asub aadressil Rukki tee 7, Lehmja küla, Rae vald, 14063 Harjumaa.

Sularaha siire on kliendilt sularaha vastuvõtmine selle edastamiseks kolmandale isikule ja kliendi käsundi alusel sularaha väljamaksmine kolmandale isikule.

Teine postiteenuse osutaja on tüüptingimuste kohaselt juriidiline isik või füüsilisest isikust ettevõtja, kes osutab majandustegevusena postiteenust ning kasutab postiteenuse osutamisel postisaadetiste edastamiseks Posti postivõrku.

Tähtsaadetisena (väärtustamata saadetisena) edastatakse kirisaadetis ja postipakk:

- mis väljastatakse saajale või tema esindajale allkirja vastu või muu isikusamasuse tuvastamist võimaldava tunnuse alusel;
- mille väärtus on Postile avaldamata;
- mille kaotsimineku või kahjustumise korral maksab Post saatjale tüüptingimustes määratud hüvitussumma.

Tööpäevad on tüüptingimuste kohaselt kõik nädalapäevad, välja arvatud laupäev ja pühapäev ning riigipühad.

Uksekoode - saadetise saabumise teates sisalduv numbritest koosnev kood, mis avab pakiautomaadis Saaja saadetist sisaldava kapi ukse.

Universaalne postiteenus on postiteenuste järjepidev, kvaliteetne ja taskukohase tasu eest osutamine kogu Eesti Vabariigi territooriumil õigusaktidega sätestatud alustel ja korras kõigile seda soovivatele isikutele. Universaalse postiteenuse moodustavad järgmised riigisisised ja rahvusvahelised postiteenused:

- kuni 2 kg kirisaadetise edastamine liht-, täht- ja väärtisaadetisena;
- kuni 20 kg postipaki edastamine täht- ja väärtisaadetisena.

Universaalse postiteenuse postimaksevahend on:

- Eesti Vabariigi postmark;
- Posti poolt välja antud trükitud maksetähisega pakend (sh. punktis 2.1.4 viidatud Plussmargiga pakend).

Väljastusteade on täht- ja väärtisaadetise lisateenus, mille puhul saatja ja saaja andmeid ning tüüptingimustes sätestatud teavet sisaldav dokument või elektrooniline sõnum tagastatakse saatjale.

Väärtisaadetisena edastatakse kirisaadetis ja postipakk:

- mis väljastatakse saajale või tema esindajale allkirja vastu või muu isikusamasuse tuvastamist võimaldava tunnuse alusel;
- mille väärtus on Postile avaldatud;
- mille kaotsimineku või kahjustumise korral maksab Post saatjale tema avaldatud saadetise väärtuse.

2. POSTITEENUSE TASU

2.1 Postiteenuse eest tasumise üldtingimused

- 2.1.1 Universaalse postiteenuse ja lisateenuse eest tasutakse Posti poolt kehtestatud hinnakirja alusel. Hinnakiri on kättesaadav postkontorites ja veebilehel omniva.ee.
- 2.1.2 Postiteenuse eest võib postiteenuse kasutaja tasuda sularahas või sularahata arvelduse teel sõltuvalt vastuvõtmiskoha tehnilistest võimalustest.
- 2.1.3 Postiteenuste kasutaja tasub kirisaadetiste edastamise eest postisaadetiste üleandmisel Postile. Standardpaki teenuste kasutaja tasub teenuse eest postisaadetiste üleandmisel Postile, välja arvatud juhul kui Posti ja postiteenuse kasutaja vahelise lepinguga on kokkulepitud teisiti.
- 2.1.4 Kirisaadetised tuleb anda Postile üle postimaksevahendiga varustatult. Punktis 11.2.3 viidatud D+1 kandekiirusega siseriiklike lihtsaadetiste edastamiseks tuleb need üle anda spetsiaalses oranži värvi ümbrikus, millele on trükitud Plussmark. Postmarke võib kasutada ka postipaki edastamise eest tasumise tõendamiseks. Juhul kui saatja annab Postile üle kirisaadetisi, mis ei ole postimaksevahendiga varustatud või on varustatud osaliselt, on Postil õigus küsida postimaksevahendi pealekandmise eest tasu vastavalt kehtestatud hinnakirjale.
- 2.1.5 Postil on õigus keelduda edastamast universaalse postiteenusena ühe korraga üle antud saadetiste partiisid, mille suurus ületab kirisaadetiste puhul 100 saadetist ja postipaki puhul 25 saadetist.
- 2.1.6 Rahvusvahelise kirisaadetise eest saab tasuda kooskõlas ülemaailmse postikonventsiooniga Ülemaailmse Postiliidu poolt väljaantavate rahvusvaheliste vastuskupongidega. Vastuskupongid vahetatakse Eesti Vabariigi postmarkide vastu. Rahvusvahelise vastuskupongi esiküljel peab olema kupongi müünud välisriigi nimetus ja postiteenuse osutaja kalendertempli järgend.
- 2.1.7 Saatja poolt lihtsaadetise edastamise eest tasumata või osaliselt tasumata jäetud summa puhul lähtutakse järgnevatest põhimõtetest:
 - kui selline saadetis avastatakse lähtekohas, tagastatakse see saatjale täielikuks tasumiseks;
 - kui sellisel saadetsel puudub saatja aadress või see avastatakse sihtkohas, edastatakse saadetis saajale, kes tasub saadetise eest vastavalt Posti hinnakirjale või rahvusvahelise postisaadetise korral vastavalt sihtriigi postiteenuse osutaja poolt kehtestatud tingimustele.

2.2 Tasumine postmarkidega

- 2.2.1 Riigisisese postiteenuse ja postisaadetise Eestist välisriiki saatmise korral tõendab postiteenuse eest tasumist Eestis väljaantud postmark v.a. punktis 11.2.3 viidatud D+1 kandekiirusega siseriiklike lihtsaadetiste edastamine, mis eeldab spetsiaalse oranži värvi ümbriku kasutamist.

- 2.2.2 Välisriigis välja antud postmark tõendab postiteenuse eest tasumist välisriigist saabuvate postisaadetiste puhul.
- 2.2.3 Postimaksevahend paigutatakse postisaadetise aadresskülje parempoolsesse ülanurka.
- 2.2.4 Postiteenuse eest tasumist tõendab vaid kasutamata, vigastamata ning puhas postmark. Käibelt kõrvaldatud, kasutusel olnud, määrdunud, vigastatud või kustutatud postmark ei ole postiteenuse eest tasumisel kehtiv.
- 2.2.5 Postil on õigus keelduda postisaadetise edastamisest kui:
- postmargid on kleebitud üksteise peale;
 - postmark on kaetud killega;
 - postmargid ulatuvad üle pakendi külgede, kattes sellega pakendi serva;
 - postmark on töödeldud viisil, mis takistab selle kustutamist kalendertempli jäljendiga.
- 2.2.6 Post kustutab postmargi kalendertempli jäljendiga.
- 2.2.7 Erikustutustempliga tembeldatud postmark on postimaksevahendina kehtiv ainult erikustutuse päeval erikustutustempliga tembeldamise kohas postitamisel.
- 2.2.8 Postmarkide müüki korraldavad postkontorid. Samuti võib Post postimaksevahendite müügiks sõlmida kokkuleppeid vabalt valitud juriidiliste ja füüsiliste isikutega.
- 2.2.9 Müüdnud postmarke tagasi ei võeta ning ümber ei vahetata.

2.3 Trükitud maksetähisega pakendid

- 2.3.1 Kirisaadetiste ja postipakkide eest tasumiseks võib kasutada Posti poolt välja antud trükitud maksetähisega pakendeid.
- 2.3.2 Posti poolt välja antud trükitud maksetähisega pakendi hinnas sisaldub postisaadetise edastamise tasu ja pakendi maksumus.
- 2.3.3 Post kustutab trükitud maksetähise kalendertempli jäljendiga.
- 2.3.4 Müüdnud trükitud maksetähisega pakendeid tagasi ei võeta ning ümber ei vahetata.

2.4 Tasuta saadetised

- 2.4.1 **Rahvusvahelise postisaadetise tasuta edastamisel** lähtub Post ülemaailmsest postikonventsioonist ja edastab tasuta:
- pimedatele mõeldud väljaandeid ehk sekogramme, mis antakse postkontorile üle lahtiselt ning mida edastatakse rahvusvaheliselt maismaatranspordiga;
 - kirisaadeti ja postipakke, mille saajateks või saatjateks on sõjavangid, samuti eraisikud, kes sõjategevuse puhkemise tagajärjel on mõnes neutraalses riigis interneeritud;
 - välisriikide postiteenuse osutajate ja postiliitude vahelist ametiposti.
- 2.4.2 Punktis 2.4.1 nimetatud rahvusvahelise tasuta postipaki kaalu piirmäär on 5 kg. Kaalu piirmäära võib suurendada 10 kg-ni üksiku paki jaotamata sisu korral või kui postipakid saadetakse vangilaagrisse või volitatud esindajale (*hommes de confiance*) vangidele laialijagamiseks.
- 2.4.3 Riigisiselt edastab Post tasuta oma struktuuriüksuste vahelist ametiposti.

2.5 Tasu määramise, kehtestamise ja muutmise kord

- 2.5.1 Universaalse postiteenuse taskukohase tasu määrab valdkonna eest vastutav minister määrusega.
- 2.5.2 Post võib rakendada tasu puhul allahindlust, kui postisaadetise edastamise kulu on tavateenuse osutamise kulust väiksem.
- 2.5.3 Post võib rakendada kooskõlas ülemaailmse postikonventsiooni nõuetega tavahinnast erinevat hinda ühelt saatjalt ühele saajale ühte sihtkohta edastatavatele trükistele (M-kott).
- 2.5.4 Tasud ja allahindluse põhimõtted on kättesaadavad veebilehel omniva.ee ja kõigis postkontorites.
- 2.5.5 Universaalse postiteenuse taskukohaste tasude muutmise korral teavitab Post avalikust Posti veebilehe ja ühe üleriigilise levikuga ajalehe kaudu vähemalt kolmkümmend (30) päeva enne tasu muudatuse jõustumist.

3. POSTISAADETISE SISU, PAKENDAMINE, ADRESSEERIMINE JA VASTUVÕTMINE

3.1 Postisaadetises saatmiseks keelatud ja eritingimustel saatmiseks lubatud esemed

- 3.1.1 Postisaadetises on keelatud saata:
- relvi ja nende osi;
 - laskemoona ja nende osi;
 - pisar- ja närvigaasi balloone;
 - inertseid lõhkekehasid ja lahingumooni ning nende koopiaid, sealhulgas näiteks inertseid granaate ja mürske ning nende koopiaid;
 - lõhkevaid ja kergesti süttivaid ja ohtlikke kaupu;
 - radioaktiivseid materjale;
 - bioloogilisi nakkusohutlikke aineid;
 - narkootilisi ja psühhotroopseid aineid ja neid sisaldavaid ravimeid;

- täisverd ja verekomponente;
 - happeid;
 - kiiresti riknevaid toiduaineid;
 - võltsitud- ja piraatesemeid;
 - elusloomi, -linde, -kalu, -putukaid, välja arvatud punktis 3.1.4. juhud;
 - mürgiseid taimi;
 - esemeid, mis oma omaduste tõttu või pakendiga võivad ohustada postisaadetise saajat, postitootajaid, määrada või rikkuda teisi postisaadetisi, postivahendeid või kolmandate isikute vara;
 - sündsusetuid või kõlblusvastase sisuga esemeid ja trükiseid;
 - raha;
 - dokumente, mis kujutavad endast jooksvat ja isiklikku kirjavahetust muude isikute vahel kui saatja ja saaja või nendega koos elavad isikud;
 - esemeid, mille sissevedu on keelatud või piiratud edastamise sihtriigi õigusaktidega;
 - esemeid, mille sisse- või väljaveo keeld või ringluse piirang on sätestatud teistes õigusaktides.
- 3.1.2 Postipakid ei tohi lisaks punktis 3.1.1 nimetatule sisaldada ümbrikusse pakitud ja edastamiseks mõeldud valmis kirisaadetisi.
- 3.1.3 Käibes mitteolevaid münte ja paberraha, rahalise väärtusega kinkekaarte esitajaväärtpabereid, reisitšেকে, väärismetalle ja –kive, ehteid ning muid väärtuslikke artikleid võib saata ainult väärtisaadetisena.
- 3.1.4 Liht- ja tähtsaadetisena edastatavas kirisaadetes võib pakendamise eritingimusi järgides saata:
- mesilasi, kaane ja siidiusse;
 - kahjurputukate parasiite ja hävitajaid, mis on mõeldud kahjurputukate tõrjeks ja mida vahetavad omavahel ametlikult tunnustatud asutused;
 - kärbeid Drosophilidae sugukonnast, mis on mõeldud biomeditsiinilisteks uuringuteks ja mida omavahel vahetavad ametlikult tunnustatud asutused;
 - liitumakusid ja -patareisid seadme sees, kui nende võimsus ja kaal ei ületa Ülemaailmse Postiliidu aktides sätestatud piirmäärasid.
- 3.1.5 Eesti Vabariigi õigusaktidega võib nii riigisiseses kui ka rahvusvahelises postivahetuses kehtestada vajaduse korral ajutised keelud ja piirangud erinevate ainete ja esemete saatmisele postisaadetes. Ajutiste piirangute kehtestamisel informeerib Post postiteenuse kasutajaid ja välisriikide postiamministratsiooni piirangute iseloomust ja kehtivusajast.
- 3.1.6 Saatja kohustus on veenduda, et saadetise sisuks olevad ained või esemed ei ole sihtriigi poolt vastuvõtmiseks keelatud. Info sihtriikide lõikes vastuvõtmiseks keelatud esemete kohta on kättesaadav Posti veebilehel omniva.ee ning Posti töötaja võimaldab saatja nõudmisel ligipääsu keelatud esemete nimekirjale.

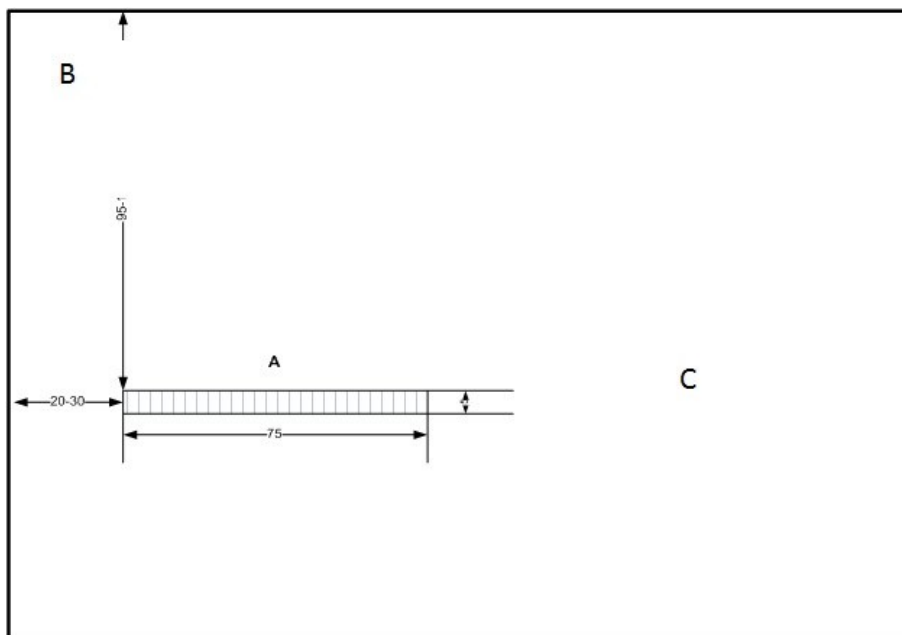
3.2 Pakendamise tingimused

- 3.2.1 Postisaadetise pakendi valib saatja v.a D+1 kanekiirusega siseriiklikud lihtkirisaadetised.
- 3.2.2 Postisaadeti peab olema pakitud ja kinnitatud vastavalt sisule, kaalule, kujule, transportimise viisile ja teeloleku kestusele. Saadetise pakendamisel tuleb lisaks tüüptingimustele lähtuda tüüptingimuste lisas olevast Posti Pakendamise ja märgistamise juhendist, mis on koos tüüptingimustega kättesaadav kõikides postkontorites ja Posti veebilehel omniva.ee
- 3.2.3 Pakend ja kinnitus peavad:
- kaitsma postisaadetise sisu vigastamise eest muljumisel ja korduval töötlemisel;
 - välistama saadetise sisu kahjustumise ning võimaluse saadetise sisule juurdepääsuks pakendit kahjustamata;
 - kaitsma temperatuuritundliku saadetise sisu külmumise või kuumenemise eest;
 - tagama saaja ja postitootajate ohutuse;
 - välistama kahjustused teistele postisaadetitele ja Posti varale.
- 3.2.4 **Kirisaadetiste ja postipakkide pakkimiseks kasutatakse** järgnevaid pakkematerjale: ümbrikke, sh turvaümbrikke, pappkarpe, tugevat paberit, tihedat plastikpakendit, jne. Pakend suletakse nõõri, paela, liimi või teibiga.
- 3.2.5 **Väärtisaadetise** pakendamisel pole lubatud kasutada pakendit, mis võimaldab tutvuda saadetise sisuga ja mis ei taga postisaladuse säilimist (nt mitmest tükist valmistatud, tervikuna läbipaistvaid või läbipaistva aadressaknaga pakendid). Väärtisaadetise ümbrik või pakend peab olema vastupidav ning ei tohi takistada saadetise pakendi sulgemist muul efektiivsel viisil. Soovitav on pakkida väärtuslikke esemeid sisaldavate saadetiste sisu täiendavalt sisemisse tugevasse pakendisse (kartong, plastik, metall, jms).
- 3.2.6 Pakkimata võetakse vastu:
- postkaarte;
 - üksteisest lahutamatu esemeid, mis liigendatuna või kokku surutuna või seotuna moodustavad ühe tervikliku paki;
 - ühest terviklikust esemest koosnevaid pakke, mida on võimalik pakendamata transportida saadetist vigastamata (puu- või metallitükid, suured esemed jm);
 - avamata tootja pakendis esemeid, kui pakend vastab kehtestatud nõuetele ja tagab sisu puutumatuse.
- 3.2.7 Pakendamise eritingimused on toodud pakendamise juhendis, mis on toodud Posti veebilehel omniva.ee.

- 3.2.8 D+1 kanekiirusega siseriiklikud lihtkirisaadetised tuleb pakendada spetsiaalsesse oranži värvi ümbrikusse, millele on trükitud Plussmark.

3.3 Adresseerimine

- 3.3.1 Kirisaadetised ja postipakid peavad kandma selgelt ja arusaadavalt kirjutatud või trükitud saaja nime ja aadressi ning saatja nime ja aadressi. Juhul, kui saaja nimi ja aadress ei ole loetav, on Postil õigus jätta saadetis edastamata kättetoimetamise võimatuse tõttu.
- 3.3.2 Saaja ja saatja aadress märgitakse kirisaadetise ja postipaki pikema küljega samasuunaliselt.
- 3.3.3 Saaja aadress kirjutatakse kirisaadetise ja postipaki esikülje aadressvälja paremale poole (tähistatud joonisel tähisega C).
- 3.3.4 Saatja aadress kirjutatakse aadresskülje vasakpoolsesse ülanurka (tähistatud joonisel tähisega B). Aknaga ümbrikus märgitakse saaja aadress läbipaistvas osas, saatja aadress aadresskülje vasakpoolses ülaosas läbipaistva osa kohal.
- 3.3.5 Kui kirisaadetisel või postipakil on olemas aadresskaart, siis kirjutatakse saaja ja saatja aadress aadresskaardile.
- 3.3.6 Posti poolsete märkuste tegemiseks peab ümbrikus kirisaadetiste puhul jääma vabaks saadetise aadressküljel ala A vastavalt lisatud joonisele:

- 3.3.7 Aadress kirjutatakse ladina tähtede ja araabia numbritega. Kui sihtriigis on kasutusel teised tähed ja numbrid, on soovitatav aadress kirjutada ka nende tähtede ja numbritega. Rahvusvahelisele postisaadetisele kirjutatakse sihtriigi nimetus inglise keeles.
- 3.3.8 Aadressis ei ole lubatud kasutada lühendatud nimetusi, tinglikke tähti, numbreid või märke, mis ei ole üldtuntud ja tekitavad raskusi saadetise väljastamisel aadressaadressile, aadressi sõrendamisi ning parandusi ja mahakriipsutusi.
- 3.3.9 Postisaadetisele märgitakse üks saatja aadress, milles peavad sisalduma punktis 3.3.10 nimetatud andmed.
- 3.3.10 **Saaja ja saatja aadressandmed** kantakse postisaadetisele järgmiselt:
- saaja nimi (füüsilise isiku ees- ja perekonnanimi või juriidilise isiku nimi);
 - tänav, maja- ja korterinumbr, väljaspool linnu, aleveid ja alevikke talu nimi;
 - küla ja valla nimi;
 - sihtnumber (kirjutatakse viimasele reale enne linna või maakonna nimetust);
 - linn või maakond;
 - riik (kantakse postisaadetisele vaid rahvusvaheliste postisaadetiste puhul, riigi nimetus kirjutatakse trükitähtedega inglise keeles).
- 3.3.11 Postisaadetise võib adresseerida postkontorisse nõudmiseni. Nõudmiseni adresseeritud saadetisel peab olema märgitud:
- saaja nimi (füüsilise isiku ees- ja perekonnanimi või juriidilise isiku nimi);
 - märkus "Nõudmiseni";
 - sihtkoha postkontori nimetus;
 - sihtnumber, linn või maakond.
- 3.3.12 Rahvusvahelise postisaadetise adresseerimisel nõudmiseni teeb saatja aadressis vastava märkuse „POSTE RESTANTE” ja lisab aadressile sihtriigi nimetuse.
- 3.3.13 Rahvusvahelise postisaadetise võib adresseerida pakiautomaati. Pakiautomaati adresseeritud postisaadetisel peab olema märgitud:
- saaja nimi (füüsilise isiku ees- ja perekonnanimi või juriidilise isiku nimi);
 - saaja mobiiltelefoninumber;

- pakiautomaadi nimi;
- pakiautomaadi sihtnumber;
- muu Posti poolt nõutud tunnus (nt kliendikood vms) eeldusel, et Post on loonud vastava infosüsteemi ja teatanud selle rakendamist oma veebilehel omniva.ee.

3.3.14 Postisaadetise esiküljele ei või kleepida postimaksevahenditega sarnanevaid lipikuid, kleepe või asetada templijäljendeid, mida võiks pidada frankeerimisjäljendiks. Postisaadetisele lipikute ja postmarkide peale kleepimisel ei tohi need ulatuda pakendi külgedele, katta üksteist ega pakendi serva ning varjata pakendi vigastust.

3.3.15 Kui saatja soovib saajale saadetise saabumise teate edastamist kas SMS-i või/ja e-kirja teel, siis märgib ta pakendile saaja mobiiltelefoninumbri või/ja e-kirja aadressi.

3.4 Erimärgistused

3.4.1 Sõltuvalt postiteenuse liigist ja edastamise viisist märgib saatja aadresskaardile või saadetise aadresskülje ülaosa keskele või ruumi puudumisel ülanurka saatja aadressi alla punktides 3.5.3 ja 3.5.4 loetletud **erimärgistused**.

3.4.2 Märgistus peab olema selge, loetav ja mittekustutatav. Märgistuse paigutus ei tohi varjata aadressi.

3.4.3 Erimärgistused riigisisestele postisaadetistele:

- tähtsaadetisena edastatavale kirisaadetisele „TÄHITUD” või „TÄHTKIRI”;
- väärtisaadetisena edastatavale kirisaadetisele „VÄÄRTKIRI” eurot;
- sisukirjaga väärtisaadetisena edastatavale kirisaadetisele „SISUKIRJAGA”;
- lunatasuga saadetisele „LUNATASU” eurot;
- väljastusteatega postisaadetise pakendile või blanketile sõltuvalt väljastusteate tagastamise viisist saatjale kas „VÄLJASTUSTEATEGA” või „TÄHTVÄLJASTUSTEATEGA”;
- avaldatud väärtusega postipaki aadresskaardile „VÄÄRTUS” eurot;
- kergesti purunevate esemetega postipakile lisatakse kleebis „ETTEVAATLIKULT”;
- saajale isiklikult väljastamisele kuuluval kirisaadetisele „VÄLJASTADA ISIKLIKULT” või „ISIKLIK” (ei saa kasutada füüsilisele isikule juriidilise isiku aadressile saadetava saadetise puhul ning sellisel puhul kui saaja on juriidiline isik);
- elusmesilasi, kaane, siidiusse, kahjurputukate parasiite ja hävitajaid ning kärbsed *Drosophilidae* sugukonnast sisaldavale saadetisele „ETTEVAATLIKULT. ELUSLOOMAD”.

3.4.4 Erimärgistused rahvusvahelistele postisaadetistele:

- mittestandardsetes ümbrikus kirisaadetisele „LETTRE”;
- tähtsaadetisena edastatavale kirisaadetisele „RECOMMANDÉ”;
- väärtisaadetisena edastatavale kirisaadetisele „VALEUR DÉCLARÉE”;
- väljastusteatega saadetisele „AR” või „AVIS DE RECEPTION”;
- lennupostisaadetisele „PAR AVION”/„PRIORITAIRE”;
- kergesti purunevate esemetega postipakile lisatakse kleebis „COLIS FRAGILE”;
- suuremõtmelise postipaki aadresskaardile „ECOMBRANT”;
- sõjavangide poolt saadetavatele postisaadetistele „SERVICE DES PRISONNIERS DE GUERRE”;
- interneeritud tsiviilisikute poolt saadetavatele saadetistele „SERVICE DES INTERNÉS CIVILS”;
- laevadel postitatud lihtsaadetisena edastatavatele kirisaadetistele „NAVIRE”;
- pimedatele mõeldud väljaannetega kirisaadetistele „ENVOIS POUR LES AVEUGLES”;
- elusmesilasi, kaane, siidiusse, kahjurputukate parasiite ja hävitajaid ning kärbsed *Drosophilidae* sugukonnast sisaldavale saadetisele „ANIMAUX VIVANTS” (elusloomad).

3.5 Vastuvõtmise üldised tingimused

3.5.1 Postitöötaja kontrollib postisaadetise vastuvõtmisel üle antud postisaadetiste kogust, adresseerimise nõuete täitmist ning saatja erimärgistuste ning postimaksevahendi olemasolu saadetisel ja või saatedokumentidel. Nõuetele mittevastavusest informeerib töötaja saatjat selle selgumisel viivitamatult.

3.5.2 Postil on õigus keelduda tüüptingimustes sätestatud nõuetele mittevastavate postisaadetiste edastamisest.

3.5.3 Postil on õigus keelduda vastavalt ülemaailmsele postikonventsioonile rahvusvaheliste postisaadetiste vastuvõtmisest või nende edastamisest saajale, kui postisaadetisele on märgitud saatja ja saaja elu- või asukohaks sama välisriiki ja postisaadetisi antakse üle suures koguses eesmärgiga saada kasu Eestis kehtivatest soodsamatest tasudest (*re-mailing*). Juhul, kui saatja on andnud üle eelnevalt kirjeldatud postisaadetisi, vastutab ta võimaliku kahju eest, mis Postil tekib sihtriigi postiaministratsiooni poolt esitatud nõuete tõttu.

3.5.4 Postisaadetise vastuvõtmisel on postitöötajal õigus nõuda saatjalt selle avamist veendumaks, et see ei sisalda posti teel saatmiseks keelatud, sh eritingimustel saadetavaid ja/või ohtlikke aineid või esemeid. Saatja keeldumise korral postisaadetise avamisest, postisaadetist edastamiseks vastu ei võeta.

3.6 Lihtsaadetise vastuvõtmine

3.6.1 Lihtsaadetisi saab Postile üle anda kirjastuste kaudu või postkontoris. Lihtsaadetised, mille mõõtmed ületavad kirjastati mõõtmeid, antakse Postile üle postkontorites.

3.6.2 Lihtsaadetisi saab saata Ülemaailmse Postiliidu liikmesriikidesse.

3.7 Tähtsaadetise vastuvõtmine

- 3.7.1 Tähtsaadetised antakse Postile üle postkontorites, välja arvatud juhul, kui Posti ja saatja vahelise lepinguga on kokkulepitud teisiti.
- 3.7.2 Rahvusvahelise postipaki edastamisel tähtsaadetisena peab saatja täitma aadresskaardi. Siseriiklike postisaadetiste edastamisel tähtsaadetisena peab saatja täitma aadresskaardi vaid lunatasu lisateenuse kasutamisel.
- 3.7.3 Tähtsaadetise postkontoris vastuvõtmisel väljastatakse saatjale saadetise vastuvõtu kinnituseks kviitung. Juhul, kui Postiga sõlmitud kokkuleppe kohaselt annab saatja saadetised üle väljaspool postkontorit või postkontoris viisil, kus üleandmist ei fikseerita koheselt Posti kassasüsteemis, tehakse saatjale saadetise vastuvõtmist puudutav informatsioon tasuta kättesaadavaks E-teeninduses. Tähtsaadetise vastuvõtmisel saatja elu- või asukohas, väljastab saatjale kviitungi teenust osutav kirjakandja.
- 3.7.4 Tähtsaadetisi saab saata Ülemaailmse Postiliidu liikmesriikidesse.
- 3.7.5 Tähtsaadetise vastuvõtmisel märgistab Post saadetise viisil, mis võimaldab selle edastamise teekonna jälgimist ja postkontorisse saabumise kuupäeva tuvastamist.
- 3.7.6 Rahvusvaheliste saadetiste puhul ei ole saadetiste edastamise teekonna jälgimine teatud sihtriikide puhul kättesaadav. Vastavate riikide nimekiri on kättesaadav Posti kodulehel www.omniva.ee. Info saamiseks nendes riikides saadetiste asukoha või kättetoimetamise kohta, peab Saatja esitama iga saadetise kohta individuaalse päringu, mille Post edastab sihtriigile. Päringule vastamise aeg võib võtta kuni 2 kuud.

3.8 Väärtsaadetise vastuvõtmine

- 3.8.1 Väärtsaadetis antakse Postile üle postkontoris, välja arvatud juhul kui Posti ja saatja vahelise lepinguga on kokkulepitud teisiti.
- 3.8.2 Väärtsaadetis antakse Postile üle kinnises pakendis või saatja soovi korral lahtiselt.
- 3.8.3 Väärtsaadetisena edastatavat kirisaadetist võib anda Postile üle lahtiselt koos saadetise sisu kontrollimisega (sisukirjaga).
- 3.8.4 Sisukiri koostatakse 2 eksemplaris, kus loetletakse saadetises sisalduvad esemed ja nende rahaline väärtus. Vormistatud sisukirja üks eksemplar pannakse väärtsaadetise sisse, teine eksemplar jääb saatjale.
- 3.8.5 Postipaki edastamisel väärtsaadetisena täidab saatja aadresskaardi. Kirisaadetise edastamisel väärtsaadetisena peab saatja täitma aadresskaardi vaid lunatasu lisateenuse kasutamisel.
- 3.8.6 Väärtsaadetise avaldatud väärtuse suuruse määrab saatja täiseurodes postisaadetise sisu tegeliku maksumuse piires. Saatja võib määrata postisaadetise väärtuseks ka sisu osalise maksumuse.
- 3.8.7 Dokumentide avaldatud väärtus on võrdne nende koostamiseks tehtud kulutustega ja ei või ületada võimalikke taastamiskulusid.
- 3.8.8 Riigisisese väärtsaadetise avaldatud väärtus ei tohi ületada 4500 eurot.
- 3.8.9 Rahvusvahelise väärtsaadetise avaldatud väärtus ei tohi ületada 4000 SDRi. Kui sihtriigis on kehtestatud väärtsaadetise avaldatud väärtusele madalam piirmäär, siis ei tohi avaldatud väärtus seda määra ületada.
- 3.8.10 Avaldatud väärtuse kirjutab Post postisaadetise pakendile ja aadresskaardile täiseurodes araabia numbrites ja ladina tähtedega. Rahvusvahelise saadetise korral näidatakse ära valuuta (EUR) ning avaldatud väärtuse summa SDR-ides. Parandused ja mahakriipsutused ei ole lubatud.
- 3.8.11 Väärtsaadetisena edastatava kirisaadetise aadressküljele, parempoolsesse ülaossa, lüüakse postkontori nimetuse ja vastuvõtu kuupäevaga kalendertempli jäljend. Aadresskülje vasakule poole märgitakse saadetise täpne kaal grammides.
- 3.8.12 Väärtsaadetisele ei ole lubatud trükkida või kleepida mis tahes märgistusi lisaks aadressile ja Posti poolt tehtud märgistustele.
- 3.8.13 Väärtsaadetiste postkontoris vastuvõtmisel väljastab postitöötaja saatjale saadetise vastuvõtu kinnituseks kviitungi. Juhul, kui Postiga sõlmitud kokkuleppe kohaselt annab saatja saadetised üle väljaspool postkontorit või postkontoris viisil, kus üleandmist ei fikseerita koheselt Posti kassasüsteemis, tehakse saatjale saadetise vastuvõtmist puudutav informatsioon tasuta kättesaadavaks E-teeninduses. Väärtsaadetise vastuvõtmisel saatja elu- või asukohas, väljastab saatjale kviitungi teenust osutav kirjakandja.
- 3.8.14 Väärtsaadetisi võetakse vastu rahvusvaheliseks edastamiseks nendes riikidesse, kes on deklareerinud oma nõusolekut lubada selliste saadetiste vahetust vastastikuselt. Vastavate riikide loeteluga saab tutvuda postkontorites ja veebilehel omniva.ee.
- 3.8.15 Väärtsaadetise vastuvõtmisel märgistab Post saadetise viisil, mis võimaldab selle edastamise teekonna jälgimist ja postkontorisse saabumise kuupäeva tuvastamist.

3.9 Lunatasuga postisaadetise vastuvõtmine

- 3.9.1 Lunatasuga edastatakse riigisiseseid täht- ja väärtsaadetisi.
- 3.9.2 Lunasumma määrab saatja. Tähtsaadetise lunasumma suurus ei tohi ületada 35 eurot. Väärtsaadetise lunasumma maksimaalne suurus ei tohi ületada väärtsaadetisel märgitud avaldatud väärtust ja saatekulu kokku.
- 3.9.3 Lunasumma märgitakse saadetise pakendile ja aadresskaardile numbrite ja sõnadega näidates ära valuuta (EUR).
- 3.9.4 Lunasumma saajaks võib olla lunatasuga postisaadetise saatja või tema poolt määratud juriidiline või füüsiline isik. Lunasumma kantakse saatja poolt aadresskaardile märgitud arveldusarvele pangas, mis asub Eesti Vabariigis.
- 3.9.5 Saatja tasub lunatasuga edastamise lisateenuse tasu saadetise Postile üle andmisel või vastavalt temaga sõlmitud lepingule.

3.10 Rahvusvaheliste postisaadetiste vastuvõtmine

- 3.10.1 Postil on õigus esitada postisaadetisi tollikontrolliks ning võtta nende saadetiste tollile esitamise ja/või tollivormistuse eest postiteenuse kasutajalt teenustasu.
- 3.10.2 Rahvusvaheliste postipakkide ja pakendatud kirisaadetiste vastuvõtmisel riikidesse, mis asuvad väljaspool Euroopa Liidu majandusterritooriumi, koostatakse saatja poolt tollideklaratsioon sihtriigis tolliformaalsuste teostamiseks. Tollideklaratsioon on vajalik kõikide saadetiste puhul, mis sisaldavad eset. Esemete täpne loetelu märgitakse inglise keeles.
- 3.10.3 Väljaspool Euroopa Liidu majandusterritooriumi asuvasse riiki adresseeritud rahvusvaheline postisaade, mille tolliväärtus ületab tolliseadusega kehtestatud piirmäära, tuleb saatja poolt kirjalikult deklareerida (ekspordi) tollideklaratsioonil.
- 3.10.4 Rahvusvahelised postisaadetiised võidakse avada sisu kontrollimiseks sorteerimiskeskuses tollitöötaja nõudmisel. Tolli poolt tolliläbivaatusele kuuluvate saadetiste kontrollimisel vastu võetud otsuste eest Post ei vastuta.

4. POSTISAADETISE KÄTTETOIMETAMINE

4.1 Kättetoimetamise tingimused ja kord

- 4.1.1 Postisaadetiised toimetatakse saajale kätte järgmiselt:

4.1.1.1 **saajale kuuluva postkasti kaudu:**

- lihtkirjana edastatav kirisaade maksimaalsete mõõtmetega 230 x 330 x 20 mm (pikkus, laius, paksus), kui ei ole saatja või saajaga eelnevalt teistsugust kokkulepet;

4.1.1.2 **postisaadetisele märgitud aadressil:**

- tähtsaadetisena edastatav kirisaade maksimaalsete mõõtmetega 230 x 330 x 20 mm (pikkus, laius, paksus), kui ei ole saatja või saajaga eelnevalt teistsugust kokkulepet;
- lihtkirjana edastatav kirisaade, mille eest ei ole tasutud või on tasutud Posti kehtestatud tasu määra vähem;

4.1.1.3 **saaja elu- või asukohale lähimas postkontoris:**

- tähtsaadetisena edastatav postipakk, kui ei ole saatja või saajaga eelnevalt teistsugust kokkulepet;
- väärtsaadetisena edastatav kirisaade ja postipakk, kui ei ole saatja või saajaga eelnevalt teistsugust kokkulepet;
- tähtsaadetisena edastatav kirisaade, mille mõõtmed ületavad 230 x 330 x 20 mm (pikkus, laius, paksus), kui ei ole saatja või saajaga eelnevalt teistsugust kokkulepet;
- kahjustatud postisaade koos aktiga;
- lihtkirjana edastatav kirisaade, mis ületab punktis 4.1.1.1 sätestatud mõõtmeid või mida ei õnnestunud väljastada postkasti kaudu;
- postisaade, mille kättetoimetamine saajale ei osutunud võimalikuks;

4.1.1.4 **postisaadetiisel märgitud postkontoris:**

- nõudmiseni adresseeritud postisaade;

4.1.1.5 **postisaadetiisel märgitud pakiautomaadis:**

- postisaade, mis on adresseeritud vastavalt punktile 3.3.13.

- 4.1.2 Muid kättetoimetamise võimalusi kasutab Post kokkuleppel saatja või saajaga.

- 4.1.3 Rahvusvahelised postisaadetiised, mille puhul on vajalik tollideklaratsiooni esitamine ja/või impordimaksude tasumine, väljastatakse pärast saaja poolt vastavate toimingute teostamist. Info tolliformaalsuste kohta on kättesaadav Posti veebilehel omniva.ee.

- 4.1.4 Punktis 4.1.1.2 nimetatud postisaadetiise kättetoimetamiseks tehakse üks katse. Juhul, kui saajale ei ole võimalik saadetiist üle anda, siis edastatakse saadetiise saabumise teade elektrooniliselt või elektroonilist teavitust võimaldavate andmete puudumisel paber kandjal postkasti kaudu ning saade väljastatakse saaja elu- või asukohale lähimas postkontoris.

- 4.1.5 Punktis 4.1.1.3 nimetatud saadetiiste puhul edastatakse saadetiise saabumise teade elektrooniliselt või elektroonilist teavitust võimaldavate andmete puudumisel paber kandjal postkasti kaudu.

- 4.1.6 Elektrooniline saadetiise saabumise teade loetakse Posti poolt edastatuks, kui vastava sideteenuse pakkuja poolt on teade postisaadetiisel märgitud mobiiltelefoni numbrile või e-mailile välja saadetiud.

- 4.1.7 Post edastab punktis 4.1.1.4 nimetatud nõudmiseni saadetiiste ja punktis 4.1.2 nimetatud pakiautomaadi kaudu väljastatavate saadetiiste kohta saadetiise saabumise teade elektrooniliselt, juhul kui saadetiisel on märgitiid mobiiltelefoni number ja/või e-kirja aadress. Eelnimetatud saadetiiste kohta saadetiise saabumise teadet paber kandjal postkasti kaudu ei edastata.

- 4.1.8 Postkontoris väljastatava saadetiiste puhul on saajal võimalus kasutada lisateenust tellitiid kättetoimetamine, mille raames väljastatakse saade tema elu- või asukohas. Teenuse eest on Postil õigus võtta tasu.

- 4.1.9 Punktis 4.1.1 nimetatud kättetoimetamise tingimused kehtivad saadetiiste kättetoimetamisele Eestis. Mujal riikides võivad olla kehtestatud teistsugused tingimused, täpsem info asub Posti veebilehel omniva.ee.

- 4.1.10 **Füüsilisele isikule adresseeritiid tähtsaade** loetakse kättetoimetatuks, kui see on üle antud postisaadetiisele märgitiid aadressil saajale või tema eluruumis elavale või perekonda teenivale vähemalt viieteistkümnendaastasele isikule või postkontoris saajale isiklikult või tema poolt volitiid isikule.

- 4.1.11 **Füüsilisele isikule adresseeritud väärtsaadetis** loetakse kättetoimetatuks, kui see on üle antud saajale või tema poolt volitatud isikule.
- 4.1.12 **Juriidilisele isikule adresseeritud tähtsaadetis** loetakse kättetoimetatuks, kui see on üle antud tema äriruumis viibivale töötajale või muu lepingu alusel talle püsivalt teenuseid osutavale isikule või postkontoris seadusjärgsele esindajale või tema poolt volitatud isikule.
- 4.1.13 **Juriidilisele isikule adresseeritud väärtsaadetis** loetakse kättetoimetatuks, kui see on üle antud tema seadusjärgsele esindajale või tema poolt volitatud isikule.
- 4.1.14 **Juriidilise isiku aadressile saabunud füüsilisele isikule saadetud postisaadetised** ning saadetiste saabumise teade väljastatakse koos juriidilise isiku postiga juriidilise isiku esindajale. Saajale väljastatakse need saadetised juriidilise isiku poolt.
- 4.1.15 Täht- ja väärtsaadetise väljastamisel ning lihtsaadetise postkontoris väljastamisel peab saadetise vastu võtnud isik esitama isikut tõendava dokumendi. Pakiautomaadist väljastamisel sisestab isik uksekoodi.
- 4.1.16 Täht- või väärtsaadetise vastu võtnud isik kinnitab kättetoimetamist allkirjaga, märkides oma ees- ja perekonnanime. Pakiautomaadist väljastamisel kinnitab isik kättetoimetamist digiallkirjaga või muu isikusamasuse tõendamist võimaldava tunnusega (pakiautomaadi uksekood). Allkirjaks loetakse omakäeline allkiri, kvalifitseeritud elektrooniline allkiri ning puutetundlikule ekraanile käega/pulgaga joonistatud allkiri. Juhul, kui täht- ja väärtsaadetise kättetoimetamise kinnituseks on Saatjale vajalik Saaja omakäeline allkiri, tuleb juurde tellida väljastusteate lisateenus.
- 4.1.17 Kui saaja ei ole võimeline täht- või väärtsaadetisena edastava kirja või postipaki kohta allkirja andma, võib saaja juuresolekul allkirja anda postitöötaja, kes ei ole seotud väljastamisega. Allakirjutanud postitöötaja märgib saaja asemel allakirjutamise põhjuse, oma ametinimetuse, ees- ja perekonnanime ja kuupäeva. Samuti võib saaja paluda enda nimel vastuvõtmise kohta allkirja andma ka kolmanda isiku, kes esitab isikut tõendava dokumendi. Postitöötaja on kohustatud kontrollima isiku samasust esitatud dokumendi alusel ning märkima üles saaja ja tema asemel alla kirjutanud isiku poolt esitatud isikut tõendava dokumendi numbrit.
- 4.1.18 **Lunatasuga postisaadetised** väljastatakse saajale pärast nõutud lunasumma tasumist. Lunasumma vastuvõtmise kohta väljastab Post saajale kviitungi.
- 4.1.19 **Väljastusteatega postisaadetise** väljastamisel kinnitab saaja postisaadetise saamist oma allkirjaga, kirjutab ees- ja perekonnanime trükitähtedega, isikut tõendava dokumendi numbrit ja märgib väljastusteatele vastuvõtmise kuupäeva. Juriidilise isiku esindaja märgib täiendavalt ametinimetuse.
- 4.1.20 Sisukirjaga väärtsaadetis avatakse väljastamisel sisu kontrollimiseks ainult saaja soovil ja juuresolekul.
- 4.1.21 Vigastatud pakendiga tähtsaadetis ning kaaluvahega või vigastatud pakendiga väärtsaadetis avatakse saaja nõudmisel saadetise kättetoimetamisel. Avamine ja võimalik saadetise sisu puudujääk ning kahjustused fikseeritakse aktiga ja saadetis koos akti ära kirjaga väljastatakse allkirja vastu. Akti originaal jääb Postile.
- 4.1.22 Kui täht- või väärtsaadetis avatakse väljastamisel sisu kontrolliks saaja nõudmisel ning kontrollimisel sisu puudujääki ega kahjustusi ei tuvastata, koostatakse avamise kohta akt.
- 4.1.23 Saaja võib keelduda täht- või väärtsaadetise väljastamisel kahjustatud või kaaluvahega postisaadetise avamisest sisu kontrolliks, tehes vastava märkuse postisaadetise väljastamise teatele, mille kinnitab oma allkirjaga. Sellisel juhul Post materiaalselt vastutust ei kanna ja hüvitist ei maksa.
- 4.1.24 Juhul kui saadetise saaja ei tuvasta saadetise postkontoris või postiaadressil väljastamisel puudujääke saadetise seisukorras väljastamise hetkel, siis peale saadetise väljastamist ja postkontorist lahkumist tekkinud hilisemaid pretensioone Post ei rahulda. Juhul, kui rikutud saadetis väljastatakse pakiautomaadist, siis peab saaja viivitamatult pöörduma lähimasse postkontorisse.
- 4.1.25 Lihtsaadetise puhul teeb postitöötaja saadetisele märkuse selle saabumise kohta vigastatult. Seejärel väljastab Post saajale lihtsaadetise postkasti kaudu või muul kokkulepitud viisil
- 4.1.26 **Tollikontrollialune postisaadetis**, millele on Posti poolt täidetud impordi tollideklaratsioon, väljastatakse saajale pärast impordimaksude ja Posti teenustasu tasumist.
- 4.1.27 Post annab saajale tollideklaratsiooni ühe eksemplari koos saatedokumentidega ja Posti kviitungiga tasude vastuvõtmise kohta.
- 4.1.28 Kui saaja ei soovi vastu võtta Posti poolt koostatud tollideklaratsiooni, annab postitöötaja isikule kaasa postisaadetise saabumise teate ja postisaadetise saatedokumendid, mille alusel saab isik ise tolliasutuses koostada tolli- või reisija deklaratsiooni ja maksta impordimaksud.

4.2 Dokumendid, mille alusel postisaadetis väljastatakse

- 4.2.1 Juhul, kui postisaadetise väljastamise tingimuseks postkontoris või postiaadressil on isikut tõendava dokumendi esitamine, siis väljastatakse postisaadetis ühe alljärgneva kehtiva **isikut tõendava dokumendi** esitamisel:
- Eesti Vabariigi isikutunnistus (ID-kaart);
 - Eesti Vabariigi kodaniku pass;
 - Euroopa Liidu liikmesriigi kodaniku, Euroopa majanduspiirkonna liikmesriigi kodaniku või Šveitsi Konföderatsiooni kodaniku isikutunnistus;
 - elamisloakaart;
 - välismaalase pass;
 - diplomaatiline pass;
 - ajutine reisidokument;
 - pagulase reisidokument (dokument välismaalasele, kellele on antud varjupaik Eestis);
 - meremehe teenistusraamat;

- meresõidutunnistus;
 - tagasipöördumistunnistus;
 - tagasipöördumise luba;
 - Euroopa tagasisaatmise reisidokument;
 - muu isikut tõendavate dokumentide seaduses nimetatud dokument, kuhu on kantud kasutaja nimi, foto või näokujutis, allkiri või allkirjakujutis ja sünniaeg või isikukood (mootorsõidukite juhiloa, välisriigi reisidokument -välisriigis välja antud pass).
- 4.2.2 Dokument on kehtiv, kui ta vastab järgmistele nõuetele:
- dokument on välja antud ja andmed on dokumenti kantud õiguspäraselt selleks pädeva asutuse poolt;
 - dokumendi kehtivusaeg ei ole lõppenud;
 - dokument on kasutamiskõlblik ja võimaldab tuvastada sellesse tehtud kandeid ja nende õigsust ning dokumendi kasutaja isikut;
 - dokument on terviklik ja ei ole rikutud.
- 4.2.3 Täht- ja väärtisaadetised, mille saajaks on alla 18-aastane isik, väljastatakse isikut tõendava dokumendi puudumisel või muul juhul, kui saaja ei saa saadetist vastu võtta, seaduslikku esindusõigust omavale isikule (nt vanem või eestkostja).
- 4.2.4 Esindusõigust omavale isikule väljastatakse täht- ja väärtisaade isikut tõendava dokumendi ja **seaduslikku esindusõigust tõendava dokumendi** (äriregistri A- või B-kaardi, kohtuotsuse või määruse või muu pädeva asutuse otsuse) või tehingust tulenevat esindusõigust tõendava dokumendi (volikiri) esitamisel.
- 4.2.5 Täht- ja väärtisaadete võib väljastada saaja poolt volitatud isikule, kellele saaja on andnud volikirja postisaadete vastuvõtmiseks. Volikiri peab olema kirjalikus või elektroonilises (digitaallikirjaga) vormis, välja arvatud juhul, kui Eesti Vabariigi õigusaktidega või saatja kirjaliku avaldusega on ette nähtud, et volikiri peab olema muus vormis (tõestatud notari, linnasekretäri, vallasekretäri või statsionaarse raviasutuse, kus saaja on ravil, juhi poolt).
- 4.2.6 Volikirja tekstis peab olema näidatud:
- volikirja koostamise kuupäev;
 - volitaja nimetus (juriidilise isiku puhul) või ees- ja perekonnanimi (füüsilise isiku puhul) ja isikukood/registrikood. Juriidilistel isikutel veel lisaks volikirja allkirjastanud seadusliku esindaja ees- ja perekonnanimi;
 - volitatava isiku ees- ja perekonnanimi, isikukood või sünniaeg;
 - volikirja sisu - milliseid toiminguid volitatakse tegema;
 - volikirja kehtivuse tähtaeg kirjutatuna numbrite ja/või sõnadega;
 - volitaja allkiri (juriidilistel isikutel ka ametikoht);
 - seaduses sätestatud vormis tõestatud volikirja korral ka volikirja tõestaja kinnitus.
- 4.2.7 Volikirja tekstis ei ole lubatud teha parandusi, v.a notariaalse volikirja puhul notari enda poolt tehtud ja notari poolt allkirja ning pitsatiga kinnitatud parandused.
- 4.2.8 Volikiri võib olla ühekordne, mitmekordne või üldasjaajamiseks antud volikiri.
- 4.2.9 **Ühekordne volikiri** on antud konkreetse postisaadete vastuvõtmiseks ning selles näidatakse lisaks punktis 4.2.9 nimetatud andmetele postisaadete liik ja number, mille vastuvõtmiseks on volitus antud.
- 4.2.10 **Mitmekordsed volikirjad** võimaldavad volikirjas näidatud perioodi jooksul kätte saada volitaja nimele saabunud postisaadete. Volitatud isik teeb sellisest volikirjast koopia, mille annab postisaadete vastuvõtmisel hoiule postkontoris. Volitatud isik peab esitama postisaadete vastuvõtmisel igakordselt volikirja originaali. Käesolevas punktis volikirjale kehtestatud reeglitele vastavalt käsitletakse ka abielutunnistust, mille saaja esitab oma isikusamasuse tuvastamiseks isikut tõendava dokumendina, juhul kui isikut tõendavas dokumendis sisalduv nimi ei lange kokku saadete saaja nimega.
- 4.2.11 **Üldasjaajamise volikirjad** on antud volitaja poolt erinevate tehingute tegemiseks ning sellise volikirja alusel postisaadete väljastamisel lähtutakse samadest põhimõtetest kui mitmekordse volikirja alusel postisaadete väljastamisel.
- 4.2.12 Volikirja tagasivõtmisest (ennetähtaegsest lõppemisest) peab saaja (volitaja) teatama Postile kirjalikult. Kirjaliku teavituse puudumisel ei vastuta Post postisaadete väljastamise õigsuse eest.
- 4.2.13 Juriidilise isiku poolt oma esindajale postisaadete kättesaamiseks väljaantud volikirjale kirjutab alla juriidilise isiku seadusjärgne esindaja (juhatuse liige, prokurist, jne). Volitatud isik esitab isikut tõendava dokumendi ja volituse ning esindatava isiku registrikaardi andmete kehtiva (mitte vanem kui 15 päeva postisaadete väljastamise päevast arvates) väljatrüki (B-kaardi), mis tõendab volikirjale allkirjutanud isiku allkirja- ja volitamisõigust. Avalik õiguslik juriidiline isik esitab muu dokumendi, mis tõendab volikirjale allkirjutanud isiku allkirja- ja volitamisõigust.
- 4.2.14 Juriidilisele isikule adresseeritud täht- ja väärtisaadetised võib väljastada ilma volituseta juriidilise isiku seadusjärgsele esindajale (juhatuse liikmele, prokuristile, likvideerijale, pankrotihaldurile) vastavalt kande registreerimisele, kus vastav isik on registreeritud. Seadusjärgne esindaja peab esitama esindatava isiku registrikaardi andmete kehtiva (mitte vanem kui 15 päeva postisaadete väljastamise päevast arvates) väljatrüki ja isikut tõendava dokumendi. Postisaadete saabumise teatele märgitakse sel juhul juriidilise isiku nimetus, registrikood ning esindaja nimi ja postisaadete väljastamisel esitatud isikut tõendava dokumendi number.
- 4.2.15 Äriregistrisse kandmata füüsilisest isikust ettevõtjale väljastatakse postisaade isikut tõendava dokumendi esitamisel.
- 4.2.16 Avalik-õiguslikule juriidilisele isikule kehtivad väljastamisel juriidilisele isikule kehtestatud nõuded, välja arvatud kohustus esitada registrikaardi andmete kehtiv väljatrükk.

- 4.2.17 Postisaadetist võib väljastada ka välisriikides välja antud ning vastava pädeva isiku või asutuse poolt tõestatud volikirja, mis on võrdsustatud Eesti Vabariigi notari tõestatud volikirjaga, alusel. Volitus peab olema tõlgitud eesti keelde koos tõlke notariaalse õigsuse kinnitusega või tõlgitud vandetõlgi poolt. Volitus peab olema kinnitatud apostliga või legaliseeritud, välja arvatud, kui volitus on välja antud riigis, kellega Eesti on sõlminud õigusabilepingu (vastava infoga saab tutvuda veebilehel www.kohus.ee).
- 4.2.18 Post ei vastuta esindusõiguse kohta esitatud dokumentide ehtsuse, täielikkuse, kehtivuse ega tõlke õigsuse eest.
- 4.2.19 Post ei ole kohustatud aktsepteerima volikirja, mille sisu ei ole üheselt arusaadav.
- 4.2.20 Postisaadeti väljastatakse ainult originaaldokumentide või nende notariaalselt või muu õigusaktidest tulenevalt selleks õigustatud isiku poolt tõestatud/kinnitatud ärakirja alusel.

4.3 Postisaadeti hoiutähtajad

- 4.3.1 Postisaadeti, hoitakse kätetoimetavas postkontoris saaja ootel **viisteist (15) kalendripäeva** nende väljastavas postkontoris saabumise kuupäevale järgnevast päevast (kaasa arvatud) alates.
- 4.3.2 Postisaadeti hoitakse pakiautomaadis saaja ootel seitse (7) kalendripäeva alates nende väljastavas pakiautomaati saabumise kuupäevale järgnevast päevast.
- 4.3.3 Tollijärelevalve alla kuuluvad postisaadeti edastatakse postkontoris või pakiautomaati väljastamiseks pärast nende nõuetekohast deklareerimist. Deklareerimine tuleb teostada kolmekümne (30) kalendripäeva jooksul alates tolliterminali jõudmisest. Kui saatja või saaja ei ole nimetatud aja jooksul viinud lõpule saadeti deklareerimist (sh esitanud tollile puuduvaid dokumente) tagastatakse saadeti saatjale. Kui saatja on märkinud aadresskaardile, et ei soovi saadeti mitteväljastamise korral tagasi saada ja saajale ei ole võimalik saadeti väljastada, suunatakse nimetatud saadeti hävitamisele. Info deklareerimise võimaluste kohta on kättesaadav Posti veebilehel omniva.ee.
- 4.3.4 Post hoiustab tollijärelevalve all olevaid saadeti tolliterminalis tasuta viisteist (15) kalendripäeva alates saadeti tolliterminali saabumise kuupäevale järgnevast kalendripäevast. Kauem hoiustatud saadeti eest on Postil õigus küsida hoiutasu. Täiendav tasuline hoiutähtaeg on kuni viisteist (15) kalendripäeva.
- 4.3.5 Postisaadeti viimane hoiupäev kajastub saajale edastatavas saadeti saabumise teates. Punktides 4.3.1-4.3.4 sätestatud tähtaja möödudes tagastatakse saadeti saatjale.
- 4.3.6 Saatja või saaja võib kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis (kiri, e-kiri) saadetud avaldusega pikendada postisaadeti hoiutähtaega postkontoris kuni kahe (2) kuuni alates kätetoimetavas postkontoris saabumise kuupäevast. Pakiautomaadis asuva postisaadeti hoiuaega pikendada ei saa.
- 4.3.7 Saaja maksab Postile hoiutähtaja pikendamise korral hoiutasu postipakkide ja enam kui 500 g kaaluvate kirisaadeti hoidmise eest postkontoris Hoiutasu arvestatakse alates postisaadeti saabumise teatele märgitud hoiuaja lõpu kuupäevale järgnevast päevast kuni postisaadeti väljastamiseni. Hoiutasu ei rakendata rahvusvahelise teenuse raames Eestisse saabunud pimedate väljaannetele ehk sekogrammele.
- 4.3.8 Saaja ei saa hoiutähtaega pikendada juhul, kui saatja on eelnevalt teinud Postile kirjaliku avalduse hoiutähtaega mitte pikendada.
- 4.3.9 Kui saaja pole teinud hoiutähtaja pikendamise avaldust, on Postil õigus saadeti hoiutähtaja möödumisel saatjale tagasi saata. Juhul, kui Postil puudub informatsioon saatja kohta või saatja keeldub saadeti vastu võtmast, kohaldatakse tüüptingimuste punkti 6.
- 4.3.10 Tulenevalt Eesti Vabariigi õigusaktidest või kokkuleppel saatjaga võib postisaadeti hoiutähtaeg erineda eespool nimetatust.
- 4.3.11 Välismaale saatetava postisaadeti hoiutähtaeg on määratud eeskirjade ja tingimustega, mis kehtivad sihtriigis.

4.4 Nõuded postkastile ja selle paigutamisele

- 4.4.1 Postkast peab tagama saadeti säilivuse. Postkasti olemasolu ja korrasoleku tagab hoone või korteri omanik või valdaja, kui Postiga ei ole teisiti kokku lepitud. Postkasti minimaalsed mõõtmed on 25x35x6 cm. Postkasti postitamiseks ette nähtud ava minimaalsed mõõtmed on 3x23 cm.
- 4.4.2 Postkasti paigutamise soovist tuleb Posti enne postkasti paigaldamist teavitada. Post saabab omapoolse vastuse soovitud postikasti asukoha sobivuse kohta hiljemalt 7 kalendripäeva jooksul. Postil ei ole kohustust toimetada saadeti postkasti, mille paigutamine ei ole Postiga kooskõlastatud.
- 4.4.3 Postiteenuse kasutaja teavitab postkasti paigutamisest või selle asukoha muutumisest Posti kirjalikult e-kirja teel või Posti veebilehe omniva.ee kaudu, esitades järgmisi andmeid:
- avalduse esitaja ees- ja perekonnanimi / juriidilise isiku ärinimi;
 - avalduse esitaja telefoni number ja/või e-kirja aadress;
 - paigaldatava postkasti täpne aadress ja paigutamise koha kirjeldus;
 - avalduse esitamise kuupäev.
- 4.4.4 Postkast paigaldatakse linnas, alevs ja alevikus eramu või ridaelamu esist piiravale tänavapoolsele aiale või aiavärvale, kortermaja puhul esimese korruse valgustatud eesruumi. Kui eramul või ridaelamul puudub aed, paigutatakse postkast tänavapoolse välisukse lähedusse valgustatud kohta.
- 4.4.5 Külades paigutatakse postkast postiteenuse kasutaja asu- või elukohast mõistlikul kaugusel asuvasse ja Posti transpordivahendile aastaringelt ligipääsetavasse kohta.
- 4.4.6 Postiteenuse kasutaja, kes soovib postisaadeti kätte saada eraldi teistest korteris (eramus) elavatest isikutest, võib paigaldada täiendava, nimega varustatud postkasti, teavitades sellest Posti.
- 4.4.7 Postkastile kantakse selgelt loetavalt korteri või eramu number või perekonnanimi. Juriidilise isiku postkastile märgitakse lisaks juriidilise isiku nimi.

- 4.4.8 Kui saajal postkast puudub või Postil puudub juurdepääs postkastile on tegemist kättetoimetamise võimatusega. Postisaadetise kättetoimetamise võimatuse korral juhindub Post tüüptingimuste punktist 6.

5. POSTISAADETISE AVAMISE KORD

- 5.1 Postil on õigus avada postisaadetis:
- 5.1.1 kahjustatud postisaadetise sisu kaitsmiseks või selle seisundi fikseerimiseks;
 - 5.1.2 postisaadetise kättetoimetamise võimatuse korral saatja kindlakstegemiseks;
 - 5.1.3 postisaadetise tollikontrolli võimaldamiseks;
- 5.2 Kui postisaadetise edastamisel tekib kahtlus postisaadetise sisu allesolekus või väliste tunnuste järgi võib oletada sisu rüüstamist või ohtu teistele postisaadetistele, avatakse rüüstatud postisaadetis selle seisundi fikseerimiseks.
- 5.3 Kahjustatud postisaadetise avamine viiakse läbi saaja või saatja juuresolekul või selleks moodustatud komisjoni poolt Posti selleks ettenähtud ruumides.
- 5.4 Postisaadetiste avamiseks moodustab Post komisjoni (edaspidi avamiskomisjon), mis on vähemalt kolmeliikmeline.
- 5.5 Avatud postisaadetise sisuga on keelatud tutvuda põhjalikumalt, kui seda eeldab avamise põhjus.
- 5.6 Postisaadetise avamise juures viibivad isikud on kohustatud hoidma postisaadetise avamisel teada saadud postisaladust.
- 5.7 Postisaadetiste avamise kohta koostatakse akt.
- 5.8 Aktis näidatakse avamise põhjus, kirjeldatakse täpselt postisaadetise välist seisukorda, märgitakse ära saadetise kaal enne avamist ning üldkaal pärast saadetise sulgemist. Akti märgitakse postisaadetiste sisuks olevate esemete loetelu ja esemete üksikasjalik kirjeldus (nimetus, arv, kauba puhul kaal) ning kirjeldatakse, milline osa saadetise sisust on puudu, rüüstatud või rikutud ja milline osa edastatakse.
- 5.9 Lihtsaadetised kantakse akti arviliselt. Täht- ja väärtisaadetise puhul kantakse akti saadetise registreerimisnumber koos postitusandmetega.
- 5.10 Kui avatud postisaadetise sisu järgi tuvastati saaja või saatja, siis edastatakse saadetis koos avamise kohta koostatud akti koopiaga vastavalt kas saaja või saatja aadressile. Postisaadetisele tehakse märgi „Avatud aadressi täpsustamiseks, avamise koha nimetus ja kuupäev“, mis kinnitatakse avamiskomisjoni esimehe allkirjaga.
- 5.11 Postisaadetise avamisel avastatud edasiseks tarbimiseks kõlbmatu või postisaadetises saatmiseks keelatud ohtlikud esemed kõrvaldatakse ja hävitatakse. Pärast riknenud ja ohtlike saatmiseks keelatud ainete kõrvaldamist saadetakse saadetis koos avamiskomisjoni akti ärakirjaga saajale. Riknenud ja ohtlike saatmiseks keelatud esemete kõrvaldamise kohta saadetakse avamiskomisjoni akti ärakiri ka postisaadetise saatjale. Keelatud esemeid sisaldavad tollikontrollialused postisaadetised saadetakse saatjale tagasi või juhul, kui on tegemist ohtlike ainete või esemetega suunatakse tollilattu hävitamiseks.

6. KÄTTETOIMETAMISE VÕIMATUSE TÕTTU EDASTAMATA POSTISAADETISE KÄSITLEMINE

6.1 Kättetoimetamise võimatus

- 6.1.1 Kättetoimetamise võimatus on olukord, kus:
- 6.1.1.1 postisaadetist ei ole võimalik saajale edastada tema postiaadressi puudumise, selle ebatäpsuse, loetamatuse või muu sellesarnase põhjuse tõttu;
 - 6.1.1.2 postisaadetise saaja ei tule hoiutähtaja jooksul postisaadetisele postkontorisse järele või keeldub postisaadetist vastu võtmast;
 - 6.1.1.3 postisaadetise eest ei ole tasutud või on tasutud Posti kehtestatud tasumäärast vähem ja saaja keeldub puuduvat osa tasumast;
 - 6.1.1.4 postisaadetist ei ole võimalik saajale edastada postkasti puudumise, postkastile ligipääsu puudumise või muu punktis 4.4 sätestatud nõude täitmata jätmise tõttu.
- 6.1.2 Punktis 6.1.1.1 nimetatud juhtudel teeb Post mõistlikke pingutusi saaja postiaadressi väljaselgitamiseks.
- 6.1.3 Kättetoimetamise võimatuse tõttu edastamata postisaadetis tagastatakse saatjale hoiutähtaja (punkt 4.3) möödumisel.
- 6.1.4 Viivitamatult tagastatakse saadetis, mida saaja keeldub vastu võtmast või on ilmselge, et selle väljastamine on võimatu.
- 6.1.5 Rahvusvahelised kirisaadetised, v.a saatja aadressita postkaart, tagastatakse lähteriiki hoiutähtaja (punkt 4.3) möödumisel.
- 6.1.6 Postisaadetise tagastamise eest on Postil õigus võtta tasu.
- 6.1.7 Siseriiklike postisaadetisi ja rahvusvahelisi postkaarte, mille saatjat ei ole võimalik tuvastada või mille saatja keeldub talle tagastatavat postisaadetist vastu võtmast, säilitab Post kuus (6) kuud kättetoimetamise võimatuse esmakordsest ilmnemisest arvates vastavalt kehtestatud korrale.
- 6.1.8 Kui hoiutähtaja jooksul esitatakse avaldus või kiri hoiu oleva postisaadetise väljastamiseks saatjale või saajale, väljastab (saadab) Post hoiustatud postisaadetise väljastamist taotlevale isikule pärast seda, kui on veendunud, et avalduse esitaja on õigustatud postisaadetist kätte saama.
- 6.1.9 Postisaadetise ümbrisele või aadressikaardile märgitakse kättetoimetamise võimatuse põhjus.
- 6.1.10 Kui postisaadetise saatja ei ole postisaadetiselt tuvastatav või saatja keeldub tagastatava saadetise vastuvõtmisest, on Postil õigus postisaadetis avada punktis 5 sätestatud korras.

6.2 Kättetoimetamise võimatuse tõttu edastamata postisaadetise hävitamise ja müümise kord

- 6.2.1 Kättetoimetamise võimatuse tõttu edastamata postisaadetised, mille sisu on kiirelt riknev või mis sisaldavad reklaami- ja turundustrükiseid, võib Post hävitada kohe pärast saadetise avamist hoiukohas, kui saadetise sisust ei selgunud saatja või saaja.
- 6.2.2 Postisaadetises sisalduvad kirjalikud teated ja väheväärtuslikud esemed hävitatakse pärast kuue (6) kuu möödumist. Kirisaadetised hävitatakse viisil, mis tagab postisaladuse ja isikuandmete kaitse.
- 6.2.3 Muu postisaadetises sisalduv müüakse kooskõlas võlaõigusseaduse 6. peatükiga, tingimusel, et see ei riku saatja ja saaja eraelu puutumatust.
- 6.2.4 Postisaadetisest väljavõetud esemetest:
- toiduained, vanad ja kulunud esemed ning muud väheväärtuslikud asjad hävitatakse;
 - kuld- ja hõbemündid, vääriskivi ja -metall või neid sisaldavad esemed ning muu väärtust omav sisu müüakse, tingimusel, et see ei riku saatja ja saaja eraelu puutumatust;
 - kehtivad postimaksevahendid realiseeritakse Posti poolt;
 - eelnevates punktides nimetatama dokumentide ja esemete avastamisel võtab avamist teostanud komisjon igal üksikul juhul vastu otsuse, kuidas toimida saadetise sisuks olevate dokumentide ja esemetega.
- 6.2.5 Postisaadetistes sisalduv ning postisaadetises sisalduvate esemete müügist laekunud raha jääb Postile.
- 6.2.6 Müümisele kuuluvate esemete enampakkumine viiakse läbi Posti poolt määratud tingimustel ja korras vastava komisjoni poolt.

7. SAATJA JA SAAJA ÕIGUSED

- 7.1 Kuni saajale väljastamiseni kuulub postisaadetis saatjale, v.a juhul, kui saadetis on vastavalt õigusaktidele konfiskeeritud.
- 7.2 Täht- ja väärtisaadetise saatjal on õigus kuni saadetise saajale väljastamiseni:
- nõuda saadetise tagasisaatmist, kui saadetist ei ole veel saajale väljastatud;
 - muuta saaja aadressi (st nõuda järelesaatomist);
 - teha korraldus konkreetse postisaadetise väljastamiseks samal aadressil teisele isikule;
 - teha korraldus lunatasuga postisaadetise väljastamiseks saajale lunatasu sisse nõudmata;
 - teha korraldus lunasumma sissenõudmiseks täht- või väärtisaadetise eest, mis oli varem saadetud lunasummata;
 - vähendada või suurendada lunasumma suurust, kuid mitte rohkem kui postisaadetise avaldatud väärtuse ja postisaadetise tasu summa ulatuses.
- 7.3 Saajal on õigus:
- teha kirjalik korraldus kõikide oma nimele saabuvate postisaadetiste järelesaatomiseks teisele aadressile;
 - teha ühekordne korraldus oma nimele saabunud täht- või väärtisaadetise järelesaatomiseks teisele aadressile;
 - teha ühekordne korraldus oma nimele saabunud täht- või väärtisaadetise tagasisaatmiseks saatjale;
 - keelduda oma nimele saabunud postisaadetise vastuvõtmisest seda avamata;
 - õigus nõuda saadetise kättesaamisel avamist postitöötaja juuresolekul.
- 7.4 Punktides 7.2 ja 7.3 nimetatud korralduste teostamiseks tuleb pöörduda mistahes postkontorisse. Saadetise avamine saadetise kahjustuste tuvastamiseks toimub postkontoris või saadetise väljastamisel saaja elu- või asukohas.
- 7.5 Avaldusi postisaadetiste järelesaatomiseks võetakse vastu ainult Eesti Vabariigi territooriumi piires.
- 7.6 Avaldusi postisaadetiste tagasisaatmiseks või aadressi muutmiseks võetakse vastu nii Eesti Vabariigi territooriumi piires kui välismaale, juhul kui vastav riik aktsepteerib selliseid avaldusi. Vastavate riikide loeteluga saab tutvuda postkontorites ja veebilehel omniva.ee.
- 7.7 Saatja või saaja on kohustatud tõendama postitöötajale oma õigust täht- või väärtisaadetise järelesaatomiseks või tagasisaatmiseks ja esitama isikut tõendava dokumendi. Täht- ja väärtisaadetise saatja on kohustatud esitama saadetise Postile üleandmisel saadud kviitungi originaali (originaalkviitung).
- 7.8 Juhul kui saaja keeldub postisaadetist vastu võtmast seda avamata, peab ta tegema selle kohta vastava märkuse postisaadetisele või postisaadetise saabumise teatele, kinnitades seda oma allkirja ja kuupäevaga. Kui saaja keeldub sellist märkust tegemast, teeb vastava märkuse postitöötaja, kinnitades seda oma allkirjaga ning postitöötaja tehtud märkus võrdsustatakse saaja poolt postisaadetise vastuvõtmisest keeldumisega. Järele- või tagasisaadetud postisaadetis väljastatakse vastavale postiteenuse liigile ettenähtud korras.
- 7.9 Postil on õigus võtta punktis 7.2 ja 7.3 nimetatud sisuga avalduste esitamise eest tasu ning määrata korralduste kehtivuse periood. Lisaks on Postil õigus nõuda postisaadetise järele- või tagasisaatmisel tasu uue edastamise eest vastavalt postisaadetise edastamise hinnakirjale.
- 7.10 Kui saatja nõuab täht- või väärtisaadetise tagastamist või Post tagastab saadetise edastamise võimatuse tõttu, siis:
- 7.10.1 kui riigisisene või rahvusvaheline saadetis asub tagasinõudmise hetkel veel samas postkontoris, kuhu see edastamiseks üle anti, tagastab Post saadetise saatjale tasuta ja maksab tagasi tasutud saatmiskulu;
- 7.10.2 kui siseriiklik saadetis ei asu tagasinõudmise hetkel enam samas postkontoris, kuhu see edastamiseks üle anti, siis tuleb tagastamise eest saatjal tasuda Postile riigisisese saadetise tagastamise kulu ja Postile tasutud saatmiskulu saatjale ei hüvitata;
- 7.10.3 kui rahvusvaheline saadetis ei asu tagasinõudmise hetkel enam samas postkontoris, kuhu see edastamiseks üle anti, kuid pole veel Eestist väljunud, siis tuleb tagastamise eest saatjal tasuda Postile riigisisese saadetise edastamise kulu. Post hüvitab saatjale juba tasutud saatmiskulu ulatuses, mis ületab samasuguse saadetise siseriiklikku edastamist.

- 7.11 Hoiutähataja möödumisel väljastamata jäänud rahvusvahelise postipakiga toimitakse vastavalt saatja poolt pakile ja aadresskaardile märgitud korralduse kohaselt. Rahvusvahelist postipakki ei tagastata lähteriiki juhul, kui saatja keelas tagasisaatmise, kirjutades sellekohase märkuse saadetisele ja aadresskaardile.
- 7.12 Punktis 7.2 ja 7.3 nimetatud korraldused vormistatakse kirjalikus vormis ning märgitakse järgmised andmed:
- avalduse esitaja nimi (füüsilisel isikul ees- ja perekonnanimi), täpne aadress, telefoninumber ja e-posti aadress;
 - ühekordse järelesaamise korral postisaadetise liik, number, lähtekoha postkontori nimetus, postitamise kuupäev ning korralduse sisu (tagastamise korral märkida saadetisel näidatud aadress ja järelesaamise korral märkida uus täielik aadress);
 - pideva järelesaamise korral postisaadetistele märgitud saaja senine aadress, saaja uus aadress ning korralduse kehtivuse algus- ja lõpukuupäev;
 - avalduse esitamise kuupäev ja avaldaja allkiri.
- 7.13 Postitöötaja kinnitab avaldusel oma allkirja ja kalendertempli jäljendiga kviitungi andmete õigsust. Pärast andmete võrdlemist tagastatakse originaalkviitung saatjale või saajale. Tagastatava kviitungi pöördle tehakse märke korralduse sisu ja selle vastuvõtmise kuupäeva kohta, mida tõendab postitöötaja oma allkirja ja posti kalendertempli jäljendiga.

8. MATERIAALNE VASTUTUS

8.1 Posti vastutus

- 8.1.1 Post on materiaalselt vastutav kahju eest, mis tekib:
- täht- ja väärtisaadetise kaotsimineku korral;
 - täht- ja väärtisaadetise sisu täieliku või osalise kahjustumise (sh rüüstamise või rikkumise) korral;
 - saajalt täielikult või osaliselt lunasumma sisse nõudmata jätmise korral;
 - rahvusvahelise postipaki tagasisaatmise eest, kui saatja on tagasisaatmisest keeldunud.
- 8.1.2 Post kannab materiaalselt vastutust otseste varalise kahju ulatuses, mis on tekkinud Posti süül (tahtlus, hooletus, raske hooletus) ja vastab postisaadetises rüüstatu või rikutu tegelikule väärtusele, kuid mitte rohkem vastavale postisaadetise liigile kehtestatud kahju hüvitise maksimummäärast. Materiaalse kahju hulka ei arvestata kaudset kahju, sh saamata jäänud tulu.
- 8.1.3 Siseriikliku tähtsaadetise või väärtisaadetise kaotsimineku, sisu rüüstamise või rikkumise korral on Post kohustatud maksma hüvitist järgmistes määrades:
- 8.1.3.1 tähtväljastusteate kaotsimineku korral saatekulu ulatuses;
- 8.1.3.2 tähtsaadetisena edastatava kirisaadetise ja postipaki kaotsimineku, sisu täieliku rüüstamise või rikkumise korral 35 eurot;
- 8.1.3.3 väärtisaadetise kaotsimineku või sisu täieliku rikkumise või riisumise korral hüvitatakse kahju väärtisaadetise avaldatud väärtuse ulatuses;
- 8.1.3.4 tähtsaadetise osalise rüüstamise või rikkumise korral vastavalt riisutud või rikutu väärtusele, kuid mitte rohkem vastavale postisaadetise liigile kehtestatud kahju hüvitise maksimummäärast;
- 8.1.3.5 väärtisaadetise osalise rüüstamise või rikkumise korral vastavalt riisutu või rikutu väärtusele, kuid mitte rohkem väärtisaadetise avaldatud väärtusest;
- 8.1.3.6 saajalt mittetäieliku lunasumma sissenõudmisel, lunasumma nõudmata jätmisel või lunasumma ebaõige väljamaksmise korral vähem sissenõutud või väljamaksmata jäetud lunasumma ulatuses.
- 8.1.4 Rahvusvahelise täht- ja väärtisaadetise kaotsimineku, sisu rüüstamise või rikkumise korral on Post kohustatud maksma hüvitist vastavalt ülemaailmse postikonventsiooni järgmistele määradele:
- 8.1.4.1 tähtväljastusteate kaotsimineku korral saatekulu ulatuses;
- 8.1.4.2 tähtsaadetisena edastatava kirisaadetise kaotsimineku, sisu täieliku rüüstamise või rikkumise korral 30 SDR-i;
- 8.1.4.3 tähtsaadetisena edastatava postipaki kaotsimineku, sisu täieliku rüüstamise või rikkumise korral 40 SDR-i paki eest ja 4.50 SDR-i iga kg eest;
- 8.1.4.4 väärtisaadetise kaotsimineku või sisu täieliku rikkumise või riisumise korral hüvitatakse kahju väärtisaadetise SDR-s avaldatud väärtuse ulatuses;
- 8.1.4.5 tähtsaadetise osalise rüüstamise või rikkumise korral vastavalt riisutud või rikutu väärtusele, kuid mitte rohkem vastavale postisaadetise liigile kehtestatud kahju hüvitise maksimummäärast;
- 8.1.4.6 väärtisaadetise osalise rüüstamise või rikkumise korral vastavalt riisutu või rikutu väärtusele, kuid mitte rohkem väärtisaadetise avaldatud väärtusest;
- 8.1.4.7 saajalt mittetäieliku lunasumma sissenõudmisel, lunasumma nõudmata jätmisel või lunasumma ebaõige väljamaksmise korral vähem sissenõutud või väljamaksmata jäetud lunasumma ulatuses.
- 8.1.5 Post maksab hüvitist Eestist välismaale postitatud postipaki või täht- või väärtisaadetisena edastatud kirisaadetise tagastamise korral, kui:
- postipakil või kirisaadetisel pole näidatud tagasisaatmise põhjust;
 - postipaki saatja korraldus on jäetud täitmata kuigi postipakile või selle aadresskaardile on tehtud märke, kuidas toimida postipakiga;
 - postipaki või kirisaadetise saajat ei ole leitud Posti poolse eksimuse tõttu.
- 8.1.6 Punktis 8.1.5 nimetatud juhtudel tagastatakse saatjale edasi-tagasi saatmise tasu ja teised võimalikud maksed ja tariifid, mis ei ole annulleeritud tagasisaatmisel.

- 8.1.7 Tähtsaadetise ja väärtsaadetise kaotsimineku, sisu rüüstamise või rikkumise korral tuleb Postile esitada postisaadetise vastuvõtmisel välja antud kviitung ja punktis 9.1.1 sätestatud postisaadetise järeleotsimise avaldus.
- 8.1.8 Hüvitise väljamaksmine toimub nii siseriiklike kui rahvusvaheliste postisaadetiste puhul eurodes.
- 8.1.9 Lisaks punktides 8.1.3 ja 8.1.4 sätestatule on tähtsaadetise või väärtsaadetise kaotsimineku, sisu täieliku riisumise või rikkumise korral vastavalt saatjal või saajal õigus saada tagasi ka kõik tasutud maksud ja tasud, v.a kindlustumaks. Sama kehtib ka tähtsaadetise või väärtsaadetise kohta, millest saaja on halva seisukorra tõttu keeldunud, kui sellise seisukorra on põhjustanud Post ja see toob kaasa tema vastutuse.
- 8.1.10 Kui saatja on nõudnud tähtsaadetise ja väärtsaadetise kaotsimineku või selle sisu täieliku rüüstamise või rikkumise korral punktides 8.1.3 või 8.1.4 ettenähtud määradest väiksemat summat, võib Post maksta väiksema summa.

8.2 Posti vabastamine vastutusest, informatsiooni andmine ja postisaladus

- 8.2.1 Post ei vastuta materiaalselt lihtsaadetisena edastatud kirisaadetiste kaotsimineku, sisu täieliku või osalise kahjustumise ja saadetise kättetoimetamisega seotud hilinemiste eest.
- 8.2.2 Post vabaneb vastutusest kui täht- või väärtsaadetis on väljastatud tüüptingimusega kehtestatud nõuete kohaselt.
- 8.2.3 Posti vastutus jääb püsima järgmistel juhtudel:
- 8.2.3.1 saadetise sisu puudujääk või rikkumine avastatakse enne saadetise väljastamist või väljastamise ajal;
- 8.2.3.2 tähtsaadetis väljastati saajale postkasti kaudu, v.a juhul kui selline väljastamise viis tuleneb õigusaktides sätestatud nõuetest;
- 8.2.3.3 kui tagastatava saadetise puhul saatja võtab väljastatava saadetise vastu märkusega, mille kohaselt on tegemist rüüstatud või rikutud saadetisega ning kirjutab koheselt postkontorist lahkumata kahjunõude avalduse;
- 8.2.3.4 kui tähtsaadetisena edastatava postipaki või väärtsaadetise saaja või lähtekohta tagastamise korral saatja, vaatamata õigesti vormistatud saadetisele, teatab postkontorist lahkumata, et ta on avastanud saadetise sisu varguse või rikkumise. Hüvitise taotleja peab tõendama, et vargus või rikkumine ei toimunud pärast väljastamist.
- 8.2.4 Post ei vastuta:
- punktis 8.3 sätestatud vääramatu jõu juhtudel;
 - kui Post ei saa pidada saadetiste arvestust vääramatu jõu läbi ametlike dokumentide hävimise tõttu, tingimisel et Posti vastutust ei ole muul viisil tõendatud;
 - kui saadetise kaotsimineku, sisu puudumise või rikkumise on põhjustanud saatja süü või hooletus (sh mittenõuetekohane pakendamine) või saadetise sisu laad;
 - saadetiste puhul, mis sisaldavad tüüptingimustes nimetatud saadetises saatmiseks keelatud esemeid;
 - saadetiste puhul, mille saatmine on lubatud vaid eritingimustel (näiteks väärtsaadetises, teatud viisil pakendatuna või lisateenusega „Ettevaatlik käsitlemine“), kuid eritingimusi pole järgitud;
 - kui rahvusvaheline saadetis on väljastatud/jäetud väljastamata sihtriigis kehtivate nõuete kohaselt;
 - kui saadetised on vastavalt õigusaktidele arestitud;
 - väärtsaadetiste puhul, mis on kindlustatud oluliselt suurema summa eest kui nende tegelik väärtus;
 - kui saatja ei ole esitanud järelepärimist kuue kuu jooksul alates saadetise postitamise päevale järgnevast päevast;
 - sõjavangide või interneeritud tsiviilisikute pakkide puhul;
 - saatja tegutseb pahatahtlikult eesmärgiga saada hüvitist.
- 8.2.5 Post ei võta endale vastutust mis tahes vormis esitatud tollideklaratsioonide eest ega otsuste eest, mis toll on teinud tollikontrolliks esitatud saadetiste läbivaatamise käigus.
- 8.2.6 Post väljastab täht- ja väärtsaadetise kohta telefoni teel informatsiooni juhul, kui postiteenuse kasutaja teatab Postile saadetise registreerimisenumbrist, mis on antud saadetisele selle vastu võtmisel.
- 8.2.7 Postitöötajad ning isikud, kes Postiga sõlmitud lepingu alusel aitavad kaasa postisaadetiste edastamisele, peavad hoidma postisaladust nii teenuse osutamise ajal kui ka pärast seda.
- 8.2.8 Postiteenuse osutamisega seotud isikud ei tohi hankida teavet postisaadetiste sisu või postikäibe täpsemate asjaolude kohta suuremas ulatuses kui postiteenuse osutamiseks vajalik. Sellise teabe kasutamine muul eesmärgil, kui postiteenuse osutamine, on keelatud.
- 8.2.9 Erandeid postisaladuse hoidmise kohustusest ja teabe hankimise piirangutest võib teha üksnes seaduses sätestatud juhtudel ja korras.
- 8.2.10 Postisaadetiste kinnipidamine ja konfiskeerimine on reguleeritud Eesti Vabariigi ja/või sihtriigi õigusaktidega.

8.3 Vääramatu jõud

- 8.3.1 Vääramatu jõud on asjaolu, mida Post ei saanud mõjutada ja mõistlikkuse põhimõttest lähtudes ei saanud temalt oodata, et ta lepingu sõlmimise või lepinguvälise kohustuse tekkimise ajal selle asjaoluga arvestaks või seda väldiks või takistava asjaolu või selle tagajärje ületaks.
- 8.3.2 Vääramatuks jõuks on muu hulgas Postist sõltumatute tehniliste häirete esinemine või takistused teenuse osutamisel loodusõnnetuse, katastroofi, ebasoodsate ilmastikutingimuste, sõja, streigi, õigusaktide muudatuse või mõne muu erakorralise sündmuse tagajärjel, mida Post ei saanud ette näha või ära hoida.
- 8.3.3 Kui vääramatu jõu mõju on ajutine, on kohustuse rikkumine vabandatav üksnes aja vältel, mil vääramatu jõud kohustuse täitmist takistas.

8.4 Saatja vastutus

- 8.4.1 Saadetise saatja vastutab postitootajatele tekitatud kehavigastuste ning teistele postisaadetistele ja postiseadmetele tekitatud kahju eest, mille on põhjustanud keelatud esemete saatmine või postisaadetise pakendamise ja/või erimärgistamise tingimuste täitmata jätmine.
- 8.4.2 Keelatud esemete saatmise või postisaadetiste pakendamise ja/või erimärgistamise tingimuste täitmata jätmise tõttu teistele postisaadetistele tekitatud kahju korral vastutab saatja iga rikutud saadetise eest samasuguses ulatuses nagu Post.
- 8.4.3 Keelatud esemete saatmisel või postisaadetise pakendamise ja/või erimärgistamise tingimuste täitmata jätmisel jääb saatja vastutavaks ka juhul kui Post on sellise saadetise vastu võtnud.
- 8.4.4 Kui saatja on järginud saadetise vastuvõtmise tingimusi, ei vastuta ta pärast selle üleandmist saadetise töötlemisel Posti süül tekkinud kahju eest.

9. KAEBUSTE JA AVALDUSTE LAHENDAMINE

9.1 Kaebuste lahendamise kord postisaadetise kaotsimineku, varguse, rikkumise või kvaliteedinõuete ja tüüptingimuste rikkumise korral

- 9.1.1 Postiteenuse kasutaja võib Postile esitada:
- kaebuse teenuse tüüptingimustele mittevastavuse kohta (edaspidi kaebus);
 - täht- ja väärtisaadetise järeleotsimise avalduse, sealhulgas kahju hüvitamise avalduse (edaspidi avaldus) seoses postisaadetise kaotsimineku, sisu puudujäägi või rikkumisega, nii riigisiseste kui ka rahvusvaheliste saadetiste korral.
- 9.1.2 Kaebus või avaldus tuleb esitada Postile kirja või e-kirja teel või veebilehe omniva.ee kaudu. Vastavad kontaktandmed on kättesaadavad postkontorites ja veebilehel omniva.ee.
- 9.1.3 Postisaadetise järeleotsimise avaldus tuleb esitada kuue (6) kuu jooksul alates saadetise Postile üleandmisele järgnevast päevast kirjalikult Posti postkontorisse, e-kirja teel või veebilehe omniva.ee kaudu. Avaldusele lisatakse postisaadetise vastuvõtmisel Posti poolt väljastatud kviitung. Elektroonilisel teel saadetud avalduse puhul esitab postiteenuse kasutaja Postile postisaadetise vastuvõtmisel Posti poolt väljastatud kviitungi koopia posti või e-kirja (skaneerituna) teel. Kviitungi puudumisel ei taga Post järeleotsimise tulemuslikkust.
- 9.1.4 Avalduses märgitakse järgmised andmed:
- avaldaja ees- ja perekonnanimi või juriidilise isiku ärinimi, aadress, telefoni number, arveldusarve number, kui avalduse sisu on kahju hüvitamine;
 - avalduse esitamise aluseks oleva postisaadetise andmed (postisaadetise liik, registreerimisnumber, lähtekoha postkontori nimi, lähetamise kuupäev, aadressaadi nimi ja aadress ning postisaadetise avaldatud väärtus, lunatasuga postisaadetise puhul ka lunasumma);
 - postisaadetise kaotsimineku, postisaadetise sisu kaotsimineku, puudujäägi või rikkumise kohta avalduse esitamisel ka sisu üksikasjalik loetelu ja esemete maksumus;
 - millisel viisil soovitakse saada vastust (suuliselt, kirjalikult posti või e-posti teel).
- 9.1.5 Kui postiteenuse kasutaja esitab avalduse mitme postisaadetise kohta, mis on adresseeritud erinevatele aadressidele, tuleb esitada eraldi avaldus iga postisaadetise kohta.
- 9.1.6 Postisaadetiste järeleotsimine on tasuta.
- 9.1.7 Kui avaldus on esitatud hiljem kui punktis 9.1.3 märgitud aeg, on Postil õigus jätta esitatud avaldus rahuldamata ning saata avalduse esitajale selle kohta kirjalik teade.
- 9.1.8 Post vaatab avalduse ja kaebuse läbi võimalikult kiiresti, kuid mitte hiljem kui kümne (10) tööpäeva jooksul alates avalduse või kaebuse esitamise kuupäevast, ja teavitab oma otsusest avalduse või kaebuse esitajat tema poolt soovitud viisil.
- 9.1.9 Kui punktis 9.1.8 nimetatud aja jooksul ei ole võimalik anda ammendavat vastust, teatatakse avaldajale sellest vahevastusega kirjalikult ja vastatakse lõplikult ühe kuu jooksul. Juhul, kui kaebuse lahendamiseks kuluv aeg on pikem kui üks (1) kuu, teatatakse sellest kaebuse esitajale ning antakse vastus niipea kui võimalik.
- 9.1.10 Avaldus rahvusvaheliste postisaadetiste kohta lahendatakse hiljemalt kahe (2) kuu jooksul alates avalduse esitamisele järgnevast päevast.
- 9.1.11 Kui avaldust või kaebust ei ole võimalik lahendada, antakse avaldajale vastus koos põhjendustega (viidetega kehtivatele õigusaktidele või eeskirjadele).
- 9.1.12 Postiga kokkuleppe mittesaavutamisel on postiteenuse kasutajal õigus pöörduda Konkurentsiameti või kohtu poole.

9.2 Postisaadetise eest võetud tasu tagasimaksmine ja kahju hüvitamine

- 9.2.1 Postisaadetise edastamise eest võetud tasu tagasimaksmine ja kahju hüvitamine toimub vastavalt tüüptingimuste punktis 8.1 ja 8.2 sätestatule.
- 9.2.2 Üldjuhul maksab Post hüvitise välja saatjale, kellel on õigus loovutada hüvitise saamise õigus saajale, teatades vastavasisulisest soovist Postile kirjalikult. Saatja või saaja võib volitada hüvitist vastu võtma kolmanda isiku.
- 9.2.3 Post maksab hüvitise välja mõistliku aja jooksul pärast seda kui on selgunud, et postisaadeti on hävinenud või selle järeleotsimise tagajärjena on tuvastatud postisaadetise kaotsimineku.
- 9.2.4 Hüvitist kantakse üle hüvitise saaja arveldusarvele.
- 9.2.5 Kui pärast hüvitise maksmist leitakse kadunuks peetud postisaadeti või selle osa üles, teatab Post hüvitise saanud isikule, et tal on õigus saada kadunuks peetud postisaadeti või selle osa kätte kolme kuu jooksul, juhul kui ta maksab tagasi

väljamakstud hüvitise. Kui hüvitise saanud isik keeldub leitud postisaadetisest või kui ta ei vasta Postile kümne (10) tööpäeva jooksul, et ta soovib leitud postisaadetise vastu võtta, edastab Post samasuguse teate vastavalt kas saajale või saatjale (isik, kellele ei makstud hüvitist), andes sellele isikule vastamiseks samasuguse tähtaja.

- 9.2.6 Kui saatja ja saaja keelduvad leitud postisaadetisest või ei vasta Postile punktis 9.2.5 sätestatud tähtaja jooksul, läheb postisaadetise omand üle Postile või teisele postiteenuse osutajale (rahvusvaheliste postisaadetiste korral), kes maksis välja hüvitise seoses postisaadetise hävimise või kaotsimineku.

9.3 Õigus pöörduda Konkurentsiametisse või kohtusse

- 9.3.1 Posti Eesti Vabariigi õigusaktidega ja tüüptingimustega vastuolus oleva tegevuse peale võib iga isik esitada Konkurentsiametile kirjaliku kaebuse.
- 9.3.2 Vastavalt postiseaduse sätetele vaatab Konkurentsiamet eelmises punktis nimetatud kaebuse läbi ja teeb otsuse kuuekümne (60) päeva jooksul, kaebuse saamisest arvates, kui postiseaduses ei ole sätestatud teistsugust tähtaega.
- 9.3.3 Konkurentsiametil on õigus nõuda lisaandmeid isikult, kellel on või kellel võib olla eelmises punktis nimetatud otsuse tegemiseks vajalikku teavet, ning teha ekspertiisi või korraldada kolmanda isiku poolt ekspertiisi tegemine. Punktis 9.3.2 nimetatud tähtaja kulgemine peatub Konkurentsiameti peadirektori või tema volitatud isiku poolt vastava taotluse esitamisest alates kuni nõutud lisaandmete esitamiseni või ekspertiisi tulemuste saamiseni, kuid mitte kauemaks kui saja kahekümneks (120) päevaks.
- 9.3.4 Konkurentsiamet peab kaebuse kohta tehtud otsuse edastama viie (5) tööpäeva jooksul, arvates otsuse tegemise päevast, kaebuse esitajale ja Postile.
- 9.3.5 Lisaks Konkurentsiametile on postiteenuse kasutajal võimalik oma õiguste kaitseks pöörduda kohtusse Eesti Vabariigi õigusaktidega ettenähtud korras.

10. ISIKUANDMETE TÖÖTLEMISE JA KASUTAMISE KORD

- 10.1 Isikuandmete töötlemine ja kasutamine universaalse postiteenuse osutamisel toimub kooskõlas postiseadusega, isikuandmete kaitse seadusega ja Posti poolt kehtestatud kliendiandmete töötlemise põhimõtetega. Kliendiandmete töötlemise põhimõtted on avalikustatud veebilehel omniva.ee.

11. KIRISAADETISTE TEENUSETINGIMUSED

11.1 Kirisaadetiste liigid

- 11.1.1 **Standardkiri** on Postile edastamiseks üle antud nõuetekohaselt adresseeritud ja pabermaterjalist ümbrikusse pakitud paberkandjaid sisaldav saadetis kaaluga kuni 250 g. Standardkirjana edastatakse punktis 11.4.1 toodud parameetritele vastavaid paberkandjaid nagu kirjad, trükised, postkaardid jt.
- 11.1.2 **Maksikiri** on Postile edastamiseks üle antud nõuetekohaselt adresseeritud ning pakitud saadetis kaaluga kuni 2000 g.

11.2 Kirisaadetiste edastamise liigid

- 11.2.1 Standardkirja on võimalik edastada nii riigisiselt kui ka rahvusvaheliselt:
- lihtsaadetisena;
 - tähtsaadetisena;
 - väärtsaadetisena.
- 11.2.2 Maksikirja on võimalik edastada nii riigisiselt kui ka rahvusvaheliselt:
- lihtsaadetisena;
 - tähtsaadetisena;
 - väärtsaadetisena.
- 11.2.3 Riigisest lihtsaadetisena edastatavat standardkirja ja maksikirja on võimalik edastada kahe erineva kande kiirusega:
- D+1 kiirus (vt. punkt 11.6.1)
 - D+3 kiirus (vt. punkt 11.6.2)

11.3 Lisateenused

- 11.3.1 Riigisest täht- ja väärtsaadetisena edastatavate kirisaadetiste lisateenused saatjale on:
- edastamine liht- ja tähtväljastustega;
 - edastamine lunatasuga (punkt 3.9);
 - füüsilise isiku aadressil saabunud saadetise väljastamine saajale isiklikult (antud lisateenust saab kasutada ainult füüsilisest isikust saaja puhul).
- 11.3.2 Rahvusvaheliste täht- ja väärtsaadetisena edastatavate kirisaadetiste lisateenused saatjale on:
- edastamine lihtväljastustega;
- 11.3.3 Riigisestele ja rahvusvahelistele kirisaadetistele, mille väljastamine toimub postkontoris, pakutakse lisateenuseks saajale tellitud kättetoimetamist (punkt 4.1.8).

11.3.4 Lisateenuste eest tasutakse täiendavalt lisateenustele kehtestatud hinnakirja alusel, mis on kättesaadav postkontorites ja veebilehel omniva.ee.

11.4 Parameetrid

11.4.1 Riigisisene ja rahvusvaheline standardkiri:

- maksimaalne kaal – 250 g;
- minimaalsed mõõtmed – 90x140 mm (pikkus, laius);
- maksimaalsed mõõtmed – 229 x 324 x 5 mm (pikkus, laius, paksus).

11.4.2 Punktis 11.4.1 nimetatud standardkirja maksimaalse kaalu või maksimaalsete mõõtmete ületamisel loetakse saadetis maksikirjaks.

11.4.3 Riigisisene maksikiri:

- maksimaalne kaal – 2000 g;
- minimaalsed mõõtmed – 90x140 mm (pikkus, laius) või rulli keeratuna pikkuse ja kahekordse läbimõõdu summa 170 mm; pikim mõõt 100 mm;
- maksimaalsed mõõtmed – 230 x 330 x 20 mm (pikkus, laius, paksus).

11.4.4 Punktis 11.4.3 nimetatud maksikirja maksimaalse kaalu või maksimaalsete mõõtmete ületamisel loetakse saadetis postipakiks.

11.4.5 Rahvusvaheline maksikiri:

- maksimaalne kaal – 2000 g;
- minimaalsed mõõtmed – 90x140 mm (pikkus, laius) või rulli keeratuna pikkuse ja kahekordse läbimõõdu summa 170 mm; pikim mõõt 100 mm;
- maksimaalsed mõõtmed – pikkus, laius, kõrgus kokku 900 mm; pikima külje mõõt 600 mm või rulli keeratuna pikkuse ja kahekordse läbimõõdu summa 1040 mm, pikim mõõt 900 mm.

11.4.6 Punktis 11.4.5 nimetatud maksikirja maksimaalse kaalu või maksimaalsete mõõtmete ületamisel loetakse saadetis postipakiks.

11.5 Tolliformaalsused

11.5.1 Eestist väljapoole Euroopa Liidu majandusterritooriumi asuvasse riiki saadetavate esemeid sisaldavate kirisaadetiste puhul täidab saatja tollideklaratsiooni vormi CN22 või CN23. Tollideklaratsiooni vormiga CN22 võib deklareerida sisu piirväärtusega 300 SDR-i. Esemeid sisaldava kirisaadetise saatmisel välisriiki, mis ei ole Euroopa Liidu liikmesriik, peab saatja vormistama lisaks ekspordi tollideklaratsiooni juhul, kui postisaadetise väärtus ületab tolliseadusega kehtestatud piirmäära. Kirisaadetise tollivormistuse nõuetega on võimalik tutvuda postkontorites ja veebilehel omniva.ee.

11.6 Kvaliteedistandardid

11.6.1 **Riigisisesed lihtsaadetisena edastatavad standardkirjad ja maksikirjad, mis on antud üle oranžis ümbrikus, millele on tükitud Plussmark:** vähemalt 90% saadetistest, mis on Postile üle antud kirjakasti või postkontori kaudu enne kirjakasti hiliseimat tühjendusaega toimetatakse saaja postkasti üleandmise päevale järgneval tööpäeval (lühend 90% D+1).

11.6.2 **Riigisisesed lihtsaadetisena edastatavad standardkirjad ja maksikirjad, mis on üle antud margistatuna D+3 kvaliteedile vastava tariifiga:** vähemalt 90% saadetistest, mis on Postile üle antud kirjakasti või postkontori kaudu enne kirjakasti hiliseimat tühjendusaega toimetatakse saaja postkasti üleandmise päevale järgneval kolmandal tööpäeval (lühend 90% D+3).

11.6.2.1 Kui saadetis postitatakse pärast kirjakasti märgitud või postkontoris kehtestatud hiliseimat üleandmise aega, loetakse üleandmise päevaks järgmine tööpäev.

11.6.2.2 Maksikirjad, mis ei mahu oma mõõtmete poolest postkasti, saab saaja kätte oma elu- või asukohale lähimast postkontorist. Saajale edastatakse teade postisaadetise jõudmisest postkontorisse hiljemalt postisaadetise saabumise päevale järgneval tööpäeval (lühend D+1). Saadetise saabumise teade SMS-i või e-kirja teel saadetakse saajale samal päeval (D+0).

11.6.3 **Riigisisesed tähtsaadetisena edastatavad kirisaadetised:** saadetised, mis on Postile üle antud enne postkontoris kehtestatud hiliseimat üleandmiseaega, toimetatakse kätte saaja elu- või asukohas hiljemalt postisaadetise üleandmise päevale järgneval kolmandal tööpäeval (lühend D+3). Kättetoimetamise ebaõnnestumisel edastatakse saadetise saabumise teade paber kandjal postkasti kaudu hiljemalt järgneval tööpäeval (lühend D+1). Saadetise saabumise teade SMS-i või e-kirja teel saadetakse saajale samal päeval (D+0).

11.6.4 **Riigisisesed väärtisaadetisena edastatavad kirisaadetised:** saadetised, mis on Postile üle antud enne postkontoris kehtestatud hiliseimat üleandmiseaega, toimetatakse kätte saaja elu- või asukohale lähimas postkontoris hiljemalt postisaadetise üleandmise päevale järgneval kolmandal tööpäeval (lühend D+3). Kättetoimetamise ebaõnnestumisel edastatakse saadetise saabumise teade paber kandjal postkasti kaudu hiljemalt järgneval tööpäeval (lühend D+1). Saadetise saabumise teade SMS-i või e-kirja teel saadetakse saajale samal päeval (D+0).

11.6.5 Postkontorites kehtestatud hiliseimad üleandmise ajad on kättesaadavad veebilehel omniva.ee

11.6.6 **Sisenevad rahvusvahelised kirisaadetised** edastatakse vastavalt riigisestele kirisaadetiste standarditele, kui kirisaadetised jõuavad Tallinna lennujaama hiljemalt tööpäeval kella 17.00.

- 11.6.7 Kui kirisaadetised jõuavad punktis 11.6.5 nimetatud kellaaegadest hiljem Tallinna Lennujaama või Sorteerimiskeskusesse, siis loetakse üleandmise päevaks järgmine tööpäev.
- 11.6.8 **Tollikontrollialuste rahvusvaheliste kirisaadetiste** puhul pikeneb nende kättetoimetamise aeg tollikontrollis viibimise aja võrra.
- 11.6.9 **Pideva transpordiühendusega kindlustamata saatele** adresseeritud kirisaadetised toimetatakse kätte vastavalt transpordiühenduse sagedusele ja mitte hiljem kui ühendusele järgneval tööpäeval. Erand ei kehti, kui saatja ja saaja asuvad sama saare territooriumil, kus on vähemalt üks postkontor.
- 11.6.10 **Rahvus- ja riigipühade ajal** Post kirisaadetisi ja kirisaadetiste saabumise teateid kätte ei toimetata. Postisaadetised toimetatakse kätte rahvus- või riigipühale järgneval tööpäeval.

12. STANDARDPAKI TEENUSETINGIMUSED

12.1 Mõiste

Standardpakk on nii riigisiselt kui ka rahvusvaheliselt Postile edastamiseks üle antud adresseeritud ning nõuetekohaselt pakitud kuni 20 kg kaaluv ese või esemed.

12.2 Standardpakkide edastamise liigid

- tähtsaadetisena ehk väärtustamata saadetisena;
- väärtsaadetisena.

12.3 Lisateenused

12.3.1 Riigisisestele standardpakkidele pakutakse saatjale järgnevaid lisateenuseid:

- edastamine lihtväljastustega;
- edastamine tähtväljastustega;
- edastamine lunatasuga;
- ettevaatlik käitlemine.

12.3.2 Riigisisestele ja rahvusvahelistele standardpakkidele, mille väljastamine toimub postkontoris, pakutakse saajale lisateenusena tellitud kättetoimetamist (punkt 4.1.8).

12.3.3 Rahvusvahelistele standardpakkidele pakutakse järgnevaid lisateenuseid:

- edastamine lihtväljastustega;
- ettevaatlik käitlemine (märkusega "COLIS FRAGILE");
- suuremõtmeline (märkusega "ENCOMBRANT").

12.3.4 Rahvusvaheliste standardpakkide lisateenuseid osutatakse juhul, kui sihtriik nimetatud lisateenust pakub. Täpsem info lisateenuste kohta veebilehel omniva.ee.

12.3.5 Lisateenuste eest tasutakse täiendavalt lisateenustele kehtestatud hinnakirja alusel, mis on kättesaadav postkontoris ja veebilehel omniva.ee.

12.4 Parameetrid

12.4.1 Standardpakk:

- maksimaalne kaal – 20 kg;
- minimaalsed mõõtmed – 90×140 mm (pikkus, laius);
- maksimaalsed mõõtmed – pikim külje kuni 1,5 m. Pikima külje ja paki ümbermõõdu (mõõdetakse risti pikima küljega) summa ei tohi ületada 3 m.

12.4.2 Suuremõtmelisena edastatakse rahvusvaheline standardpakk, mille pikim külje on üle 1,05 m või pikima külje ja paki ümbermõõdu summa ületab 2 m. Suuremõtmelise standardpaki mõõtmed ei tohi ületada standardpaki maksimaalseid mõõtmeid.

12.5 Tolliformaalsused

12.5.1 Rahvusvaheliste postisaadetiste vastuvõtmisel riikidesse, mis asuvad väljaspool Euroopa Liidu majandusterritooriumi, täidetakse saatja poolt tollideklaratsiooni vorm CN23 sihtriigis tolliformaalsuste teostamiseks. Esemete täpne loetelu märgitakse inglise keeles. Postipaki saatmisel väljapoole Euroopa Liidu majandusterritooriumi peab saatja vormistama ekspordi tollideklaratsiooni juhul, kui postipaki väärtus ületab tolliseadusega kehtestatud piirväärtust või -kogust.

12.5.2 Informatsiooniga rahvusvaheliste standardpakkide tolliformaalsuste kohta saab tutvuda postkontoris ja veebilehel omniva.ee.

12.5.3 Tollimist puudutavate lisateenuste eest tasub saatja täiendavalt vastavalt kehtestatud hinnakirjale, mis on kättesaadav postkontorites ja veebilehel omniva.ee.

12.6 Kvaliteedistandardid

- 12.6.1 **Riigisisesed standardpakid**, mis on Postile üle antud enne postkontoris kehtestatud hiliseimat üleandmisaega, toimetatakse saaja elu- või asukohajärgsesse postkontorisse hiljemalt postisaadetise Postile üleandmise päevale järgneval tööpäeval (lühend D+1). Juhul, kui saadeti antakse üle pärast postkontoris kehtestatud hiliseimat üleandmise aega, loetakse üleandmise päevaks järgmine tööpäev.
- 12.6.2 Saajale edastatakse paberteade postisaadetise jõudmisest postkontorisse hiljemalt postisaadetise saabumise päevale järgneval tööpäeval (lühend D+1). SMS-i või e-kirja teel saadetav postisaadetise saabumise teade edastatakse saajale saabumise päeval (D+0).
- 12.6.3 **Sisenevad rahvusvahelised standardpakid** toimetatakse postkontorisse vastavalt riigisisese postipaki standarditele (punkt 12.6.1).
- 12.6.4 **Tollikontrollialuste rahvusvaheliste standardpakkide** puhul pikeneb nende kättetoimetamise aeg tollikontrollis viibimise aja võrra.
- 12.6.5 **Pideva transpordiühendusega kindlustamata saatele** adresseeritud standardpakid toimetatakse kätte vastavalt transpordiühenduste sagedusele ja mitte hiljem kui ühendusele järgneval tööpäeval. Erand ei kehti, kui saatja ja saaja asuvad sama saare territooriumil, kus on vähemalt üks postkontor.
- 12.6.6 **Rahvus- ja riigipühade ajal** Post standardpakke ja nende saabumise teateid kätte ei toimetata. Postisaadetised toimetatakse kätte rahvus- või riigipühale järgneval tööpäeval.

Lisa: Pakendamise ja märgistamise juhend, 19 lehel